

1022 Budapest, Marczibányi tér. 3.
Tel: 212-57-04/233
www.addeturiskola.hu

/2013.

ADDETUR

BAPTISTA GIMNÁZIUM ÉS SZAKKÖZÉPISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2013

Mottó:”Végül pedig legyetek mindnyájan egyetértők, együttérzők, testvérszeretők, könyörületesek, alázatosak.” (Péter levele3.8.)

Készült: 2013. -én
az 2012-es pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: Kékesné Czinder Gabriella igazgató

Fenntartói jóváhagyás dátuma	
Az elfogadás dátuma	
Hatálybalépés időpontja	
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

Tartalom

A. PREAMBULUM.....	7
1. Bevezető	9
B. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	15
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	15
1.1 Pedagógiai alapelvünk:	16
1.1.1 Általános értékek	16
1.1.2 Nevelési célok	16
2. Az iskolai nevelő-oktató munka rész céljai, feladatai, eszközei, sikerkritériumai.....	17
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	18
3.1 A nevelés szinterei, feladatok és eszközök minden évfolyamon	18
3.1.1 Önálló életre nevelés a mozgássérült fiataljaink esetében	18
3.1.2 Értelmi nevelés	19
3.1.3 Erkölcsi nevelés.....	19
3.1.4 Esztétikai nevelés	20
3.1.5 Közösségi és családi életre nevelés	20
3.1.6 Érzelmi nevelés	21
4. Teljeskörű egészségfejlesztés.....	21
4.1. Az iskolai egészségnevelés lehetőségei	22
4.2 Speciális programjaink meghatározása, kialakítása	22
4.3 Prevenció	22
4.4 Szűrés	22
4.5 Együttműködés külső szervezetekkel.....	23
4.6 Drogprevenció	23
4.7 Pedagógusaink és tanulóink és rendszeres egészségügyi szűrése, mérése.....	23
4.8 Programjaink megvalósítása	24
4.9 Az környezeti nevelés célja az iskolában	25
4.10 A környezeti nevelés kerettantervi előírásai	25
4.11 Iskolánk környezeti neveléssel összefüggő feladatai beépíthetőek:.....	25
4.12 A középiskolai környezeti nevelés előzményei és szükségszerűen érvényesülő szempontjai:	26
4.13 A környezeti nevelés módszerei.....	26
4.14 Az iskolában megjelenő környezeti nevelési tartalmak a helyi tantervben.....	26
4.15. Környezeti nevelésünk tanórán kívüli programjai	27
5. A közösségfejlesztés	27

5.1	Iskolánkban működő tanulóközösségek	28
5.1.1	Osztályközösség	28
5.1.2	Diákönkormányzat	28
5.1.3	Diákközségiülés	28
5.1.4	Tanórán kívüli tevékenységek.....	28
5.1.5	Szakkörök.....	28
5.1.6	Kollégiumi lakóközösségek	28
5.2	Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	29
5.2.1	Az iskola szereplőinek összetétele	29
5.2.2	A szülő, tanulók, pedagógus együttműködésének formái, további fejlesztésének lehetőségei	29
5.2.3	A szülő és az iskola kapcsolatának tartalma	29
5.2.4	A tanuló és az iskola kapcsolatának tartalma.....	30
6.	A pedagógusok helyi, intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai	30
6.1	A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában	30
6.2	Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai	32
6.3	Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemzői	32
7.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	33
7.1	Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységünk	34
7.2	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	34
7.3	Az egyéni képességek kibontakoztatásának színterei, eszközei	35
7.3.1	Képességek felismerése, fejlesztése, tehetséggondozás.....	35
7.3.2	Beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő valamint magatartás-problémás tanulóink segítése és felzárkóztatása.....	35
7.4	A Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	36
8.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai és gyakorlásának rendje	36
9.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai .	37
	Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében.....	38
	Tanulóink	38
	A pedagógus.....	38
	A szülő.....	38
10.	A tanulmányok alatti vizsgák.....	38
11.	A tanuló átvételének szabályai	45
12.	A felvételi eljárásnak szabályai	45
C.	Az intézmény helyi tanterve	47

1. Az iskola valamennyi évfolyamán a központi kerettanterveket alkalmazza a helyi adottságokra adaptálva	47
1.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások	47
2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	53
2.1 A tankönyv kiválasztásának elvei	53
2.2 A tankönyvtámogatás megállapításának módja	53
2.3 Taneszközök.....	53
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása ..	54
3.1 Mindennapos testnevelés.....	55
3.2 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	55
3.3 Projektoktatás	55
4. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	55
5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	59
5.1 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	64
6. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	64
7. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	65
7.1 Környezeti nevelési és egészségnevelési program.....	65
7.2 Az környezeti nevelés célja az iskolában	65
7.3 A környezeti nevelés kerettantervi előírásai	65
7.4 Iskolánk környezeti neveléssel összefüggő feladatai beépíthetők:.....	66
7.5 A középiskolai környezeti nevelés előzményei és szükségszerűen érvényesülő szempontjai:	66
7.6 A környezeti nevelés módszerei.....	66
7.7 Az iskolában megjelenő környezeti nevelési tartalmak a helyi tantervben.....	67
7.8 Környezeti nevelésünk tanórán kívüli programjai	67
7.9 Az iskolai egészségnevelés lehetőségei:	68
7.10 Iskolánk egészségnevelésének főbb színterei:	68
7.11 Speciális programjaink meghatározása, kialakítása	68
7.12 Az egészségneveléssel, speciális programok megvalósításával kapcsolatos feladatok	69
7.12.1 Prevenció	69
7.12.2 Szűrés	69
7.12.3 Együttműködés külső szervezetekkel.....	69
7.13 Drogprevenció	70
7.14 Pedagógusaink és tanulóink és rendszeres egészségügyi szűrése, mérése.....	70
7.15 Programjaink megvalósítása	70
8. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	72
9. Az iskolában tehető vizsgák és központilag végrehajtott mérések rendje	73

9.1	Érettségi vizsga	73
9.2	Az érettségi vizsgára az alábbi tantárgyakból és szinteken készít fel az iskola:	74
9.3	Az érettségi vizsgára bocsátás feltételei:	74
9.4	Mentességek kezelése	74
9.5	A szülők és a vizsgázók tájékoztatása	74
9.6	A középszintű érettségi vizsga témakörei	74
10.	Konduktív nevelési program	87
11.	Fejlesztőpedagógiai program.....	88
D.	Mellékletek	89
1. sz.	Melléklet	89
2. sz.	Melléklet	89

A. PREAMBULUM

*Az ifjakat ugyanígy intsd, hogy legyenek józanok mindenben;
te magad légy példaképük a jó cselekedetekben,
mutass nekik a tanításban romlatlanságot és komolyságot,
beszéded legyen feddhetetlen és egészséges,
hogy megcségyenüljön az ellenfél,
mivel semmi rosszat sem tud mondani rólunk.
(Pál levele Tituszhoz 2.rész 6-8. versek)*

Az ADDETUR Baptista Gimnázium és Szakközépiskola a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy által fenntartott keresztény egyházi intézmény. Küldetését akkor töltheti be, ha szellemiségében, rendjében, megnyilatkozásaiban a Biblia tanításainak és Jézus Krisztus példájának követésére törekszik.

Az Iskola minden tanulójának, tanárának és alkalmazottjának vállalása és feladata, hogy magatartásával és cselekedeteivel e tanításokat és ezt a példát hitelesen közvetítse az intézmény külső és belső környezete számára, hogy az iskola hírnevét öregbítse.

Ennek értelmében az alábbi szabályok nemcsak a tanév során az iskolában, hanem egész évben, és az iskolán kívül rendezett iskolai programokon is érvényesek:

- Az iskolai közösség tagjainak tettei és megnyilatkozásai feleljenek meg a tisztelet, a szeretet és a mértéktartás követelményeinek.
- A tisztelet, szeretet és mértéktartás vonatkozik a diákok egymás közötti viselkedésére, kommunikációjára is. Kerüljék a durvaságot, annak bármely formáját, az alantas és trágár beszédet, azaz minden olyan megnyilatkozást, amely a közösség tagjait zavarja, megbotrántoztatja vagy sérti, kárt okozva ezzel a társak, esetleg az egész közösség testi vagy lelki egészségének.
- Saját véleményüket társaikról, tanáraikról, az iskola alkalmazottairól olyan módon, olyan helyen/helyzetben/időpontban fogalmazzák meg, hogy az, az illető emberi méltóságát és személyiségi jogait ne sértse.
- Működjenek közre saját környezetük alakításában, rendben tartásában.
- Szüleiket az iskolai eseményekről pontosan, rendszeresen és elfogulatlanul tájékoztassák.
- A társadalom sok rossz példát mutat a testi-lelki egészséget károsító szenvedélyek gyakorlására. Az iskola minden tanulója számára az intézményben szigorúan tilos a dohányzás, a szeszes italok fogyasztása. Hasonlóan szigorú tilalom alá esik a kábítószer-fogyasztás.
- A tanulók tegyenek eleget tanulmányi kötelezettségeiknek, rendszeresen tanuljanak, képességeiknek megfelelő tanulmányi eredményt érjenek el. Az iskolai tanórák

sikerének egyik előfeltétele az otthoni feladatok pontos elvégzése, és a szükséges taneszközök gondos előkészítése.

- A tanórákon a koncentrált figyelem és a másik ember – tanár vagy diák – munkájának megbecsülése a jó munka feltétele. Az órai munkában való folyamatos részvétel kötelező, az eredményes tanulásnak ez az első, elengedhetetlen szakasza. A tanórákat tilos oda nem illő tevékenységgel (pl: enni és innivalót fogyasztásával, rágógumi rágással, telefonhasználat), kommunikációval vagy más módon megzavarni.
- Szünetekben, az intézményben való közlekedéskor, valamint az iskola udvarán mindenkinek vigyáznia kell mások és saját testi épségére.
- Fokozott testi és lelki fegyelmet és megfelelő megjelenést, öltözetet kíván az ünnepélyeken és az istentiszteleteken való részvétel.
- Az intézmény a hétköznapi iskolai ruha- vagy hajviseletben a tisztaság, a mértékletesség és az egyszerűség szabályát a mindennapi gyakorlat követeli meg. Tiltja – a hivalkodó vagy balesetveszélyes öltözetet és az olyan viseletet, ékszert is, melyek az iskola értékrendjével, szellemiségével nem egyeztethetők össze.

Összegzésül: kerülni kell minden olyan cselekedetet vagy megnyilvánulást, amely szembehelyezkedik az iskolának a Szentírásból táplálkozó erkölcsi alapelveivel.

1. Bevezető

Rövid iskolatörténet:

Iskolánk 1993-ban szerveződött, azzal a pedagógiai és szakmai céllal, hogy a halmozottan sérült (elsősorban mozgássérült) és hátrányos helyzetű, ép értelmű, önálló életvitelű fiatalok nevelését és képzését szakiskolai és középiskolai keretek között, akadálymentes környezetben megoldja.

Az elmúlt évek alatt a kezdeti állapothoz képest az új képzési irányoknak megfelelően változott az iskola neve. A szakiskolások és a szakmunkástanulók mellett 1997. szeptember 1-től az érettségizettek szakmai képzését is beindítottuk, továbbá a gimnáziumi tanulók oktatását is átvettük a Kós Károly Gimnáziumtól.

Kronológiai sorrendben az alábbiakban foglalhatók össze az említett változások:

Induláskor az iskolának csak szakmai képzési irányai voltak: szövegszövő, számítógép-kezelő és nőruha-készítő. Közben az igényeknek megfelelően bővült a szakmai-struktúra. Beindítottuk a Számítástechnikai szoftver-üzemeltető oktatást az érettségizett fiatalok bevonásával. Fontos és jelentős lépésnek tartjuk ma is az említett szakirány beindítását, illetve a meglévő képzések folytatását.

Szintén az 1997/98-as tanévben indítottuk a 4 éves gimnáziumi oktatást a MÁI Hermina úti részlegében. A szakiskola pedig bővült a pályaorientációs szakaszú textil és ruhaipari, illetve számítástechnikai irányultsággal.

1998. szeptember 1-jétől áttértünk szakiskola 9. évfolyamon az általános képzésű, de szakmai előkészítést is nyújtó megoldásra - a tankötelezettek bevonásával. Ezzel az iskola a szakképzési és gimnáziumi oktatás mellett új tartalmú 2 + 3 tanévig tartó oktatásra tért át. Az újszerű szakmai képzés a NAT ismeretanyagára épült.

Sikeres volt a felnőtt korú fogyatékos fiatalok nappali tagozatú képzése is. A hozzánk jelentkezettek többsége halmozottan sérült fiatal volt. Ők voltak azok, akiket a régiók oktatási központjai nem fogadtak, de esetenként ennek ellenére támogatást nyújtottak.

2008. szeptember elsejétől az OKJ változása miatt új szakmai képzéseket vezetünk be. A Nőruha-készítő képzést a Női-szabó, a számítógép-kezelő, használó képzést a 2 tanéves irodai asszisztens, a Szoftver-üzemeltető képzést pedig a 2 tanéves Számítógéprendszer-karbantartó képzés váltja fel. Ettől a tanévtől minden képzésünk elérhető lett esti tagozaton a felnőtt mozgássérült emberek számára is.

A 2013-14. tanévtől bevezetésre kerül az 5 évfolyamos, felzárkóztatással induló gimnáziumi képzés mellett a 4 évfolyamos számítástechnikai szakközépiskolai képzés. Indítunk az országos HÍD és HÍD 2 program szerinti felzárkóztató képzést, valamint érettségi utáni képzésünk informatikai rendszergazda képzés lesz, az új szakmai lehetőségeknek megfelelően.

Az ADDETUR Alapítványi Gimnázium és Szakképző Iskola kiemelkedő jelentőségű tevékenységének bemutatása:

Iskolánk 2011-ben csatlakozott a CISCO Hálózati Akadémiához, aminek célja az IT hálózati mérnök szakemberhiány csökkentése, amely a gazdaság versenyképességének erősítése érdekében Magyarországon is rugalmas képzési megoldásokat kíván. A Hálózati Akadémia képzési programját a folyamatosan bővített, modellértékű, E-Learning alapú tananyagok és kurzusok képezik, amelyeknek elvégzése előfeltételhez nem kötött. Ez az ország egyetlen akadálymentes képzőhelye! A végzett tanulók nemzetközileg is elfogadott szakképesítést kapnak.

Az önálló életvitelre való felkészülést támogatja a Dobbantó-program keretében kiteljesedett felzárkóztató évfolyamon zajló közös munka, mely különböző sérültségekkel élő és tartósan beteg fiatalok számára biztosít egyénre szabott oktatást, nevelést, egyénre szabott céloknak megfelelően, egyénre szabott módszerekkel.

A négy befejezett tanév tapasztalatai szerint az innen kikerülő fiatalok sikeresen veszik az akadályokat mind a szakiskolában, mind a gimnáziumban, mind pedig az általuk választott szakmában. Az országos Dobbantó-programban részt vevő iskolák közül kizárólag iskolánk foglalkozott fogyatékkal élő tanulókkal, így a kerettantervet speciális, saját fejlesztésű programokkal egészítettük ki, melyek publikálásra is kerültek – pl. önálló élet program és művészetterápiás program.

Iskolánk több éven keresztül részt vett a Referencia-intézmények kialakításának országos programjában, melynek kapcsán előminősítést kaptunk. A programban született „intézményi jó gyakorlataink” szerepelnek az EDUCATIO szolgáltatói kosarában is, mint saját fejlesztésű jó gyakorlatok. A „Képzőművészeti pedagógiai terápiás program SNI tanulók számára” c. jó gyakorlatunk segítségével pl. a Máltai Szeretetszolgálat által fenntartott Tarnabodi Általános Iskola 100%-ban hátrányos helyzetű tanulói nyerhettek „Iskolaháló” pályázaton. Sajnos a végső pályázatunkat formai okokra hivatkozva elutasították.

„Érzékenyítés az integrációs szemlélet kialakítására a középiskolában” c. jó gyakorlatunk több éves fejlesztés eredménye, melynek kapcsán több fővárosi iskolával van rendszeres együttműködésünk, pl. Than Károly Ökoiskola, II. Rákóczi Ferenc Gimnázium. Részt vettünk a TÁRS program pályázataiban, részt vesznek integrációs szemléletet terjesztő programjainkon.

Rész veszünk a Nemzeti Tehetségprogramban is. Több éves tehetséggondozó programunk alapján 2012-ben június 18-án kiválóan akkreditált tehetségponttá váltunk.

Iskolánk több éve figyelmet fordít minőségbiztosítási rendszerének kiépítésére. A „FÜPI minőségmodell” kidolgozását választottuk, mivel ebben láttuk azt a lehetőséget, hogy leginkább összehangoljuk iskolánk működését és a társadalmi igényeket. A CERTOP Kft. nemzetközi minősítő cég 3. minősítésén vagyunk túl, illetve az Alapítványi és Magániskolák Egyesülete Minősített Intézményévé is váltunk.

2013. Az iskola fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy.

Iskolánk fő célkitűzése továbbra is a sajátos nevelési igényű, elsősorban mozgássérült, autista, gyengén látó, hallássérült, tanulási nehézségekkel küzdő, illetve hátrányos helyzetű, ezen belül a halmozottan hátrányos helyzetű, ill. roma származású fiatalok általános és szakmai képzése akadálymentes környezetben, speciális, integrációs módszertan alkalmazásával, amely lehetőséget teremt valóságos inklúzió megvalósulására.

Tanulóink számára ezért lehetővé tettük – a lehetőségeinkhez mérten - az iskolán belüli átjárhatóságot, az alap - és középfokú szakmai képzést, valamint a gimnáziumi tananyag elsajátítását. A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képesség fejlesztést és kompetencia alapú oktatást, a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztését és megerősítését, a rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklésével, valamint az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak teljes körű figyelembe vételével.

Tevékenységek bemutatása sérültségi területenként

Az iskola tevékenysége és szolgáltatásai kiterjednek többek között az integrált, inkluzív nevelésre, érzékenyítésre, a tanulók fejlesztésére és támogatására, a szocializáció segítésére, illetve a preventív oktatásra-nevelésre is.

A speciális megsegítés mind a tanórákon való differenciált támogatásban, méltányos értékelésben, mind pedig a speciális szabadidős programok szervezésében, társas érintkezés segítésében és a rehabilitációs, habilitációs fejlesztési ellátásban is megnyilvánul.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd és egyéb fogyatékból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása: a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében, a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása, a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása, az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

Programjaink során figyelembe vettük a habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezőként a fogyatékból típusát és súlyosságát, a sajátos nevelési igényű tanuló életkorát, pszichés és egészségügyi állapotát, rehabilitációs műtéteit, képességeit, kialakult készségeit, kognitív funkcióit és meglévő ismereteit.

Egyéni fejlesztés, egyedi elbírálás

Célunk, hogy a tanulók azon képességeit, amelyben jók, minden oldalról megtámogassuk, amelyek pedig hiányosak, azon területeken megsegítésben részesítsük őket. Fontos továbbá, hogy olyan képességek és tudás birtokába juttassuk tanulóinkat, amelyeket az életben feltétlenül képesek alkalmazni. A megfogalmazott célok megvalósulása érdekében tartjuk nélkülözhetetlennek az Egyéni Fejlesztési Tervek (EFT) elkészítését. Az EFT elkészülésének alapfeltételei között kiemeljük a diákok minden oldalú megismerését; egyénre szabott célok és feladatok megfogalmazását rövid és hosszú távra egyaránt, minden területen (tanítási órák, egyéni fejlesztés, mentorfoglalkozások stb.). Kiemelt feladatunk a dokumentálás (alaphelyzet, fejlődési tendenciák, célok újra fogalmazása, összegzés), valamint a folyamatos konzultáció és együttműködés a fiatalokkal foglalkozó pedagógusokkal, a szülőkkel egyaránt

A mozgássérült fiatalok integrációjának területei iskolánkban

Akadálymentesség

A mozgássérülteket integráló iskolával szemben alapkövetelmény az intézmény épületének teljes akadálymentessége. Az épületbe való bejutás, a tantermek és irodák megközelítése, a mosdók használata legyen lehetséges a kerekesszékekkel közlekedő mozgássérültek számára. Ide tartozik például a mosdóhelyiség mérete, berendezése stb. Amennyiben mód van rá, érdemes odafigyelni az iskola elhelyezkedésére, akadálymentes megközelíthetőségére a városi tömegközlekedéssel is, mivel nem minden fiatal családja rendelkezik gépkocsival, és a sérült embereket fuvarozó szállítószolgálatok költségei sok esetben nem megfizethetőek.

Napközbeni ellátás

A mozgássérült fiatalok napközbeni ellátásának biztosítása is alapvető fontosságú (öltözés, vetkőzés, mosdóhasználat, étkezés, egy- egy speciális helyzetben egyéb egészségügyi szükségletekről való gondoskodás, mint például: vérnyomásmérés, vércukorszint ellenőrzés, gégekanül váladékmentesítése stb.), ennek megfelelően gyógypedagógiai asszisztenseket alkalmaz intézményünk.

A tanítási órákon való segítségadás

A tanítási órán a mozgássérült tanuló megfelelő elhelyezkedésének (pl.: kerekesszékekkel közlekedő, de tanítási órán székre kiülő fiatal segítése; a pad magasságának, méretének megfelelő beállítása lehetőség szerint stb.) segítése fontos feladatunk, a speciális eszközigényt

figyelemmel követjük és javaslatot teszünk a szaktanárok, illetve a fiatal fejlesztését végző szakemberek felé (pl.: speciális íróeszköz vagy számítógép használata, csúszásgátló elhelyezése az ülőfelületre, tankönyv alá stb.).

A mozgássérült tanuló tanító tanár a fiatal mozgás-, gyógypedagógiai, részképesség fejlesztését illetve pszichés megsegítését végző szakemberekkel folyamatosan konzultál a fiatal oktatását, nevelését érintő egyéni szükségsekről, problémákról; biztosítja a szakértői bizottság által a szakértői véleményben összefoglalt feltételek megvalósulását. A számonkéréskor – amennyiben a mozgássérült diák írni képes, de több időre van szüksége az írásbeli munka kivitelezéséhez – hosszabb időt biztosítunk, illetve szóbeli számonkérés, esetenként kommunikációs tábla támogatja a feleletet.

A mozgásnevelés integrációs feladatai

Minden mozgássérült tanuló számára mozgásterápiát biztosít intézményünk szomatopedagógus, konduktor, gyógytornász vezetésével. Ezen kívül fontosnak tartjuk az osztályban, csoportban való mozgásfejlesztést differenciált feladatadással, az egyéni képességek és kitűzött fejlesztési célok figyelembe vételével. Feladatunk a megfelelő segédeszköz-ellátás segítése, biztosítása (önállóságot, helyváltoztatást, tanulást segítő eszközök), valamint az önálló életre nevelés, mint egyéni fejlesztési és pedagógiai cél megvalósítása (önálló életvitel, problémamegoldás képességének fejlesztése, társadalmi integráció – osztálytársakkal, tanárokkal való kapcsolat, segítségkérés módjai stb. – segítése).

A tanítási órákon kívüli iskolai programok szervezésének integrációs feladatai

A kirándulásokat, vetélkedőket, sporttevékenységeket úgy szervezzük, hogy a helyszín, vagy a közlekedési mód akadálymentes legyen. A programok szervezésének a mozgássérült tanulók aktív résztvevői.

Tanulásban nehézséggel küzdő fiatalok integrált oktatása-nevelése iskolánkban

Már a felvételi eljárás során sor kerül az első szűrésre, ahol a tanulók szövegértési és számolási, kommunikációs kompetenciájáról képet kapunk, így lehetővé válik az egyéni szükségleteknek megfelelő képzési forma megválasztása. Tanév elején a gyógypedagógusok és a fejlesztőpedagógusok szűrést végeznek, így teljes térképet kapunk a tanulási zavarral küzdő fiatalok részképesség problémáiról, amelynek alapját adja a szakértői vélemény. Ezt követően megkezdődik az egyénre szabott részképesség-fejlesztés a kitűzött és dokumentált fejlesztési terv alapján.

A tanév első 2 hónapjában minden osztályban osztályértekezletet tartunk, ahol az osztályban tanító összes pedagógus és a gyógypedagógiai munkaközösség jelen van. Minden SNI és BTM tanuló egyéni szükségleteit, a differenciálás módját beszéljük végig. A tanárok pontos képet kapnak arról, hogy melyik diákot hogyan tudnak számon kérni, miben tudják támogatni a tanulási folyamatot. Megbeszélésre kerül, hogy melyik SNI és BTM diáknak ki a tanulópárja.

A tanórai keretek között elsősorban a megfelelő differenciálás és a korrekciós módszer megtalálására kell a hangsúlyt fektetni, tapasztalatainkat a diákot tanító tanárokkal megosztani és együttgondolkodni.

A tanítási-tanulási folyamatban az olvasás, írászavarral küzdő tanuló megsegítése

A tanulókat kulcsszavas vázlat készítésével, több csatornán (látás, tapintás, hallás) keresztüli információátadással támogatjuk meg. A lényegkiemelés nehézséggel küzdő tanulók tanórai anyagot vázlat formájában megkapják, a szövegértéssel küzdő fiatalokat hangos olvasással segítjük. A diszgráfias tanulók szóban felelnek, egyéni konzultációt biztosítunk számukra. A memóriaproblémákkal küzdő tanulóknál megvizsgáljuk, hogy melyik csatorna erősebb, s

ennek megfelelően támogatjuk. Kooperatív tanulást vezettünk be a tanórákon, ahol mindenki az egyéni erősségekre koncentrált feladatokkal dolgozik.

A tanítási-tanulási folyamatban a számolási készség zavarával küzdő tanuló megsegítése
Elsődleges feladat az, hogy módszertani segítséget nyújtsunk a matematikát és vonatkozó tárgyakat tanító tanároknak ahhoz, hogy tényleg inkluzív oktatás történjen tanórák keretein belül, illetve ezen problémákkal rendelkező gyerekek aktívan, tevőlegesen tudjanak részt venni matematika tartalmú órákon.

Kiemeljük a rövid, érthető utasítások fontosságát, analógiás gondolkodás alkalmazását és a komplex megközelítési módot (látom, hallom, teszem). A számonkérés formáját elsősorban differenciáltan és szóban határozzuk meg.

A tanítási-tanulási folyamatban a beszédzavarral küzdő tanuló megsegítése

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a szorongás oldását, biztonságos légkör megteremtését; a társas érintkezést kooperatív tanítási technikákkal (pl. időfigyelő feladat) segítjük. Augmentatív kommunikációs lehetőségeket keresünk, s segítünk beépíteni az érintett tanuló kommunikációjába. A feladatmegértést visszakerdezővel, összefoglalással, tömondatos instrukciókkal támogatjuk.

A tanítási-tanulási folyamatban a gyengébb értelmi képességű tanuló megsegítése:

A tananyag-információ feldolgozásában táblán kulcsszavas vázlat írásával, egyszerű, rövid instrukciók adásával nagy szerepe van a pedagógusnak. A feladat megértéséről megfigyeléssel, visszakerdezővel győződik meg a tanár. Nagyon fontos a több csatornán (látás, hallás, tapintás) keresztüli információadás. A differenciált oktatás során speciális szakiskolai tankönyveket használunk.

Beilleszkedési és magatartászavarral küzdő fiatalok integrált nevelése-oktatása

Szorongásos zavarok – Az oktatás során ajánlott a szorongó tanuló lehetőség szerinti „tehermentesítése”, azaz a stresszhelyzetek minimalizálása. Szóbeli felelésre való felszólításkor mérlegelni kell a tanuló „szerepeltetésének” lehetséges negatív hatásait, illetve az esetleges kudarc önbecsülés-romboló aspektusait. A fiatal tanító kollégákat informálnunk kell a tanuló ilyen jellegű nehézségeiről. Súlyos, erős szomatikus reakciót kiváltó szorongás esetén írásbeli számonkérés előnyben részesítése, zárkózottság esetén társas érintkezés segítése kooperatív tanítási technikákkal, oldó osztálytárs mellé való ültetéssel javasolt.

Percepciós zavarok – Amennyiben a tanuló igazolt érzékelési-észlelési zavarral él (pl. autisztikus spektrumzavar, Asperger-szindróma), úgy a pedagógusnak lehetőség szerint tisztában kell lennie azzal, hogy a tanuló nem nevelatlenségből vagy udvariatlanságból beszél vagy cselekszik az elvárhatótól különböző módon, hanem mert az ő módosult valóságérzékelése és többé-kevésbé fejletlen elmeteóriája szerint az adott helyzetben ez a „helyes” viselkedés. Fontosak a pedagógusok részéről a rövid, egyértelmű utasítások, szükség szerint ezek ismétlése, a kooperatív tanítási technikák mérsékelt alkalmazása.

Magatartási-beilleszkedési nehézségek, zavarok – minden egyes tanulóval más és más mértékű és minőségű határállítás szükséges. A pedagógus számára elsődlegesen fontos a türelem, ám a kezdetben lefektetett szabályokhoz való következetes ragaszkodás bizonyos esetekben még ennél is előbbre való.

Affektív zavarok – A pedagógusnak nincs lehetősége arra, hogy a tanórai munka keretein belül foglalkozzon az érzelmi zavarokkal küzdő tanuló esetleges krízishelyzeteivel. Ezen a téren tehát szükség lehet arra, hogy mind a pedagógus, mind pedig a tanuló fel legyen készítve a krízishelyzet enyhítésének későbbre halasztására: a pedagógusnak adott esetben „magára kell hagynia” a tanulót, amíg eljön a lehetőség a feszültség oldására (a

tanóra/csoportfoglalkozás vége), a tanulót pedig fel kell készíteni rá, hogy adott esetben képes legyen egyedül is átvészelni a külső segítséggel való feloldásig hátralévő időt.

Látássérült fiatalok integrált nevelése-oktatása

Iskolánkba járó látássérült tanulók inkluzív oktatását több oldalról igyekszünk alátámasztani. Ezen csoportba tartozó diákok személyes, egyénre szabott megsegítését tiflopedagógus végzi. A szakember egyéni, vagy csoportos ellátást biztosít a tanulóknak. A megsegítés kiterjed a gyerekek mindennapi élethelyzetére, tanulásbeli nehézségeikre, és az önálló életvezetés területeire. A látásnevelő irányításával tanulóink külső terepen életszerű helyzetekben nyilvánulhatnak meg mintegy segítve ezzel azon problémák megoldását, amit eddig sérültsége miatt esetlegesen ignorált: önálló és biztonságosabb közlekedés, táblák, étlapok leolvasása, téri tájékozódáshoz eszközök keresése és használata. A diákoknak lehetőségük nyílik arra, hogy látássérülésükből következő problémáikat rendszeres gyógypedagógiai megsegítés keretein belül megbeszéljék, és kezeljék. A tiflopedagógus segíti az iskolában tanító pedagógusok munkáját. A gyermekeket érintő kérdésekben szaktudásának megfelelően javaslatot tesz. A tanítási órán felmerülő, speciális segítségnyújtásban, szemléltetésben, tanácsolja a szaktanárt. Alkalmanként úgynevezett „Érzékenyítő program” szervezésével a pedagógus szemléltetni tudja a látássérült tanulók képességeit és érzékelési hiányosságait. A szaktanárok kikérik a gyógypedagógus véleményét a gyermek, osztályban elfoglalt ülőhelyét és segédeszköz használatát illetően, valamint a pályaválasztásnál a tanuló reális továbbhaladásának tekintetében.

Hallássérült fiatalok integrált nevelése-oktatása

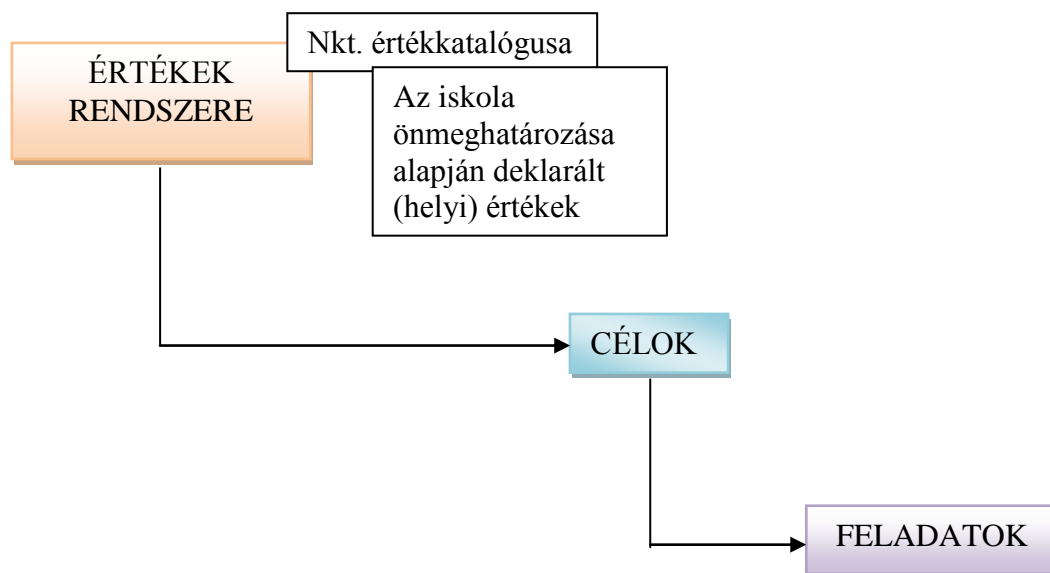
A hallássérült diákok rehabilitációs ellátása részben a HOSZRB-nak utazótanári szurdopedagógiai szakszolgáltatásával, részben az iskolában folyó tanulási zavarok, tanulási technika és személyiségfejlesztésével valósul meg.

Hallássérültek megsegítése során a tanítási órán a tanár minden esetben figyel arra, hogy a magyarázat során szemben legyen a diákkal. Elöl üljön, a beérkező fény a tanár arcát érje. Táblán kulcsszavas vázlattal segíti a pedagógus a feladat megértését. A tanuló előre kapott jegyzettel követheti az óra anyagát. Az óra folyamán visszajelző kérdésekkel győződik meg a szaktanár, hogy megértette-e az információt a hallássérült fiatal. Szóbeli számonkérés helyett írásbeli számonkérést részesítjük előnyben.

B. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Értékek – célok – feladatok dialektikája (diagram)

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény által meghatározott értékek katalógusa

1. § (2) A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.

(3) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

[2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről]

1.1 Pedagógiai alapelvünk:

Minden gyermeknek adjunk esélyt tanulni!

1.1.1 Általános értékek

- Emberközpontúság, humanizmus
- Egyetemes emberi kultúra tisztelete
- Nemzeti kultúra, nemzeti értékek ápolása
- A társadalom és a demokrácia, a helyi közösség által közösen elfogadott értékrend átadása
- Eddig kialakult hagyományok tisztelete és újak meggyökereztetése
- Kiemelt szerepet kapnak az emberi magatartás alapvető értékei és a keresztény világnézet
- Teljes körű egészségfejlesztés
- Környezet védelme
- Mentálhigiéniai védelem
- A „máság” elfogadása, elfogadtatása
- Érték az önállóság és öngondoskodás megtanítása

1.1.2 Nevelési célok

Célunk, a társadalmi elvárás alapján, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot (szülői munkaközösséggel kooperatív kapcsolat, szülők iskolája előadás sorozat stb.). Pedagógiánk alapvető célja, hogy minden - iskolánkban tanuló - fiatal optimális nevelésben, oktatásban, fejlesztésben részesüljön.

Célunk, hogy a tehetségeket megtaláljuk, azonosítsuk és fejlesszük. 2012-óta akkreditált Tehetségpontként működünk. Azon tanulóink számára, akik bármely területen hiányosságokkal küzdenek, folyamatos, komplex képességfejlesztést biztosítunk.

Célunk továbbá, hogy olyan képességek és tudás birtokába juttassuk tanulóinkat, amelyek - az értékeinkben megfogalmazott - öngondoskodás lehetőségét biztosítják számukra.

Célunk a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdőket; a szociális hátrányokkal érkezőket, a tanulási kudarcnak kitett tanulókat programjainkkal támogatassuk, fejlesszük, felzárkóztassuk.

Célunk az SNI, elsősorban mozgássérült, és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok nevelése, szakmai és közismereti tantárgyak oktatása.

2. Az iskolai nevelő-oktató munka rész céljai, feladatai, eszközei, sikerkritériumai

Rész cél	Feladat	Eszköz	Sikerkritérium
Személyiségfejlesztés	Egyénre szabott bánásmód	Differenciált tanulásszervezés	Megvalósultak az egyéni fejlesztési tervben kitűzött célok
Képességfejlesztés	Képességek – hiányosságok feltérképezése	Egyéni felmérés, egyéni fejlesztési terv készítése	Megvalósultak az egyéni fejlesztési tervben kitűzött célok
Tehetség fejlesztése	Tehetség-képességek felmérése, azonosítása, fejlesztési lehetőségeinek meghatározása	Egyéni tehetségfejlesztő terv készítése	Megvalósultak az egyéni tehetségfejlesztő tervben kitűzött célok
Önállóság fejlesztése	Tanuló megismerése	Tanuló-megismerési technikák segítségével a tanuló személyiségének megismerése	Minden évfolyamon az osztályfőnöki órák keretében, az osztályfőnöki programban meghatározott célok elérése
Öngondoskodás fejlesztése	Tanuló megismerése és képességeinek, lehetőségeinek feltérképezése	Tanuló-megismerési technikák segítségével a tanuló személyiségének megismerése valamint egészségi állapotának, lehetőségeinek komplex megismerése objektív és szubjektív módszerekkel	Az iskolában végzett tanulók képesek kiválasztani azt a szakterületet, szakmát, mely reális és képességeikhez, lehetőségeikhez leginkább alkalmazkodik így megteremtve az öngondoskodás lehetőségét
Felzárkóztatás HÍD és HÍD 2 program keretében	A kerettanterv alapján a tanulók felkészítése, fejlesztése	Kerettanterv és az iskola által kifejlesztett speciális programok az SNI tanulók számára a választható tantárgyak terhére	A kerettantervek meghatározása alapján
Számítástechnikai szakközépiskolai	A szakközépiskolai kerettanterv alapján a	Kerettanterv és az iskola által	A kerettantervek meghatározása

oktatás elindítása 9-12. évfolyamon	tanulók felkészítése, fejlesztése	kifejlesztett speciális programok az SNI tanulók számára a választható tantárgyak terhére	alapján
Informatikai rendszergazda	A kerettanterv alapján a tanulók felkészítése, fejlesztése	Kerettanterv és az iskola által kifejlesztett speciális programok az SNI tanulók számára a választható tantárgyak terhére	A kerettantervek meghatározása alapján
Esti tagozat felnőtt és felnőtt mozgássérült tanulók számára	A kerettanterv alapján a tanulók felkészítése, fejlesztése	Kerettanterv és az iskola által kifejlesztett speciális programok az SNI tanulók számára a választható tantárgyak terhére	A kerettantervek meghatározása alapján

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

Iskolánk az általa követendő értékek közvetítése érdekében, az alábbi személyiségjegyek fejlesztését tartja fontosnak:

- önállóság, önbecsülés, önbizalom
- önismeret, önreflexió
- felelősségvállalás
- kreativitás
- érdekérvényesítés
- tanulás, mint igény és képesség
- személyes célrendszer, hit
- szociális alkalmazkodó-képesség (kiemelten a mozgássérült és nem mozgássérült fiatalok együttélése; továbbá az SNI, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint roma származású fiatalok együttélése)
- együttműködési szándék
- tolerancia, demokratikus gondolkodás
- tudatos öngondoskodás

3.1 A nevelés szinterei, feladatok és eszközök minden évfolyamon

3.1.1 Önálló életre nevelés a mozgássérült fiataljaink esetében

Feladataink:

- a mozgássérült személy saját, minden irányú képességeinek feltérképezése az egyén bevonásával

- az önálló életvitel kialakítása, felkészítése az önálló életre.
- mindennapi életének önálló megszervezése
- önellátási tevékenységek (pl. öltözködés, étkezés)
- önálló közlekedés módja Személyes hivatalos ügyek önálló intézése (pl. bevásárlás, banki és postai ügyek stb.)
- szabadidős tevékenységek lehetőségeinek feltérképezése, kiválasztása

Színterei:

- Intézményen belül tanórán, valamint tanórán kívül, a szűkebb és tágabb lakókörnyezetben intézményen kívül

3.1.2 Értelmi nevelés

Legfontosabb feladataink ezen a területen:

- az alapkészségek, képességek elsajátíttatása, fejlesztése
- az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése
- a világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása
- az értő olvasás fejlesztése, megszerettetése
- az emlékezet erősítése
- a gondolkodási kultúra fejlesztése
- az önművelés igényének és szokásainak kibontakoztatása
- könyv és könyvtárhasználat igényének kialakítása
- kreativitásra nevelés
- változatos, igényes nyelvhasználat, az olvasás megszerettetése, olvasóvá nevelés
- logikai műveletekben való jártasság fejlesztése
- helyes következtetésre való készség fejlesztése
- versenyekre való felkészítés, tehetséggondozás
- megfelelő alapokat biztosítson a választott irányú továbbhaladáshoz
- a technika, és a tudomány vívmányainak figyelemmel kísérése, tanítási órákon, tanórán kívüli foglalkozásokon, egyéni információgyűjtések során
- a korszerű, hatékony és egyénre szabott tanulási módszerek és eljárások elsajátítása, a kommunikációs készségek fejlesztése

3.1.3 Erkölcsi nevelés

A nevelés szempontjából az erkölcs azon normák, törvények összessége, amelyek a személyiségbe beépülve szabályozzák az egyénnek önmagával és másokkal szembeni magatartását. Az erkölcsi nevelés akkor lesz hatásos, ha az iskolai élet minden területét átfogja, rendszeres, tervszerű és a pozitív minták követésére alkalmat teremt. Elengedhetetlen a hiteles mintaadás a pedagógus részéről.

Az erkölcsi neveléssel kapcsolatos feladatok:

- az évezredek során kialakult írott és íratlan normák, valamint az iskolánkban közösen elfogadott szabályok megismertetése és betartatása

- a nemzeti kultúrákhoz való kötődés kialakítása, a pozitív viszonyulás megerősítése
- értékorientált nevelés
- megtanítani diákjainkat a tetteikért való felelősségvállalásra, arra, hogy tiszteljék szüleiket, a felnőtteket és a társaikat egyaránt.
- igényt teremteni az egymás közti pozitív viszony megteremtésére (a durvaság, agresszivitás elkerülése szóban és tettben, megfelelő hangnem stb.)
- szolidaritásra nevelni
- mások jogainak, becsületének és tulajdonának tiszteletben tartására nevelni.

3.1.4 Esztétikai nevelés

Az esztétikai nevelés egyrészt az esztétikumra nevelést, másrészt az esztétikum által való nevelést jelenti.

Iskolai vonatkozásban a gyerekek olyan képességeinek fejlesztését értjük esztétikai nevelés alatt, melyeknek birtokában felfogják, átérzik, helyesen értelmezik a szépet a természetben, a társadalmi életben, alkotó tevékenységükben.

Az esztétikai neveléssel kapcsolatos feladatok:

- a „szép” iránti igény felkeltése
- esztétikus környezet megteremtése
- anyanyelvi és irodalmi nevelés az igényes beszéd és írás kialakítása
- néprajzi, művészeti értékeink védelme
- a mozgáskultúra fejlesztése
- vizuális nevelés
- zenei nevelés
- esztétikus öltözködésre, megjelenésre nevelés
- a szélsőséges viselkedési és megjelenési formák kerülésére való nevelés
- a metakommunikáció, tekintet, gesztusok, testtartás, hanghordozás jelentőségének megismertetése

3.1.5 Közösségi és családi életre nevelés

A kultúrát, a szokásrendet, a közösségi élet szabályait a gyermek jórészt a családban tanulja meg, illetve kellene megtanulnia. A család egészsége a felnövő gyermek lelki egészségének döntő tényezője. Fontos, hogy a gyerek családi körülményeiről minél többet tudjunk.

A közösségi és családi életre neveléssel kapcsolatos feladatok:

- a harmonikus családi élet modelljének bemutatása
- a szeretet, a megbocsátás, szolidaritás értékeinek közvetítése
- közös felelősségérzet kialakítása
- az egészséges párkapcsolat, mint minta bemutatása
- a családtörténet, rokonsági fogalmak bemutatása
- pozitív magatartásformák erősítése
- közös szabályalkotás, döntéshozás, felelősi rendszer kiépítése
- csoportos beszélgetések szervezése
- embertársaink iránti tiszteletre nevelés

- együttes tevékenységekkel, a csoportérdek normáinak elfogadtatásával
- a közösségek éves és havi feladatainak megtervezése
- osztályok közösséggé formálása
- tanulók pozitív hatással legyenek társaikra
- a baráti kapcsolatok és az empátikus közösségi érzés kialakítása, értékeinek megismertetése

3.1.6 Érzelmi nevelés

Az a célunk, hogy az iskolában érzelem-gazdag légkör legyen, a tanár-diák és diák-diák viszonylatban a pozitív érzelmek, elfogadás és tisztelet domináljanak

Az érzelmi neveléssel kapcsolatos feladatok:

- helyes gondolkodásminták kialakítása, amely az érzelmi élet meghatározója
- a környezeti hatásokra és önmaguk felé való szublimált érzelmek kialakítása, amely helyes cselekvésre ösztönöz (konfliktuskezelés, feladatvállalás)
- saját érzésekért való felelősségvállalás
- megtanítani a fiatalok érzelmeik kulturált kifejezésére
- az elfogadás, a tolerancia képességének kialakítása és gyakorlása

4. Teljeskörű egészségfejlesztés

A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- a tanórák (elsősorban a biológiaórák, az osztályfőnöki és a testnevelés órák adott témáihoz kapcsoltnak),
- mindennapos testedzés lehetősége (a kötelező testnevelési, könnyített testnevelési és mozgásnevelési órákon kívül minden délután különböző sportolási lehetőségek várják a tanulókat: labdajátékok, kondicionáló torna stb.). Ennek beosztása a tanév helyi rendjének mellékleteként jelenik meg.
- munkavédelmi és tűzvédelmi oktatások (az iskolai helyiségek, eszközök, gépek, berendezések szakszerű használatának ismertetése minden tanév elején, a tanműhelyekben az új technológiák alkalmazása előtt, és a rendkívüli szakmai programok előtt),
- elsősegély nyújtási bemutatók,
- figyelünk a tanulók hangulatának változásaira, ha pedagógiai eszközeinkkel nem érünk el eredményt, szakszolgálat igénybevételét javasoljuk,
- meghívott szakemberek által tartott előadások,
- közlekedési szabályokról, a „legális” és illegális drogokról és hatásukról a pedagógusok, tanulók részvételével felvilágosító előadások,
- pedagógusok felvilágosító munkával, személyes példamutatással küzdenek a dohányzás ellen,
- kiemelten kezeljük iskolánk helyiségeinek rendbetartását, tisztaságát.
- tantermeink szellőztetését rendszeressé tesszük,
- hirdető tábláinkon felhívjuk a figyelmet a káros szenvedélyek elkerülésére, következményeire,
- figyelünk a tanulók egyenletes leterhelésére,

- évente a tanév rendjébe iktatott „egészségnapon” figyelemfelkeltő előadásokat tartunk.

4.1. Az iskolai egészségnevelés lehetőségei

- ismeret közérthető átadása, az egészség megvédése a betegségek megelőzése céljából,
- az élet és az egészség alapvető értékeinek megtanítása, illetve ezek megóvására magatartási alternatívák ajánlása,
- a tanulók motiválása az egészséges magatartás elsajátítása céljából,
- az iskolai környezet megfelelő kialakítása a testi-, lelki-, szociális fejlődés biztosítása céljából. Ebben a pedagógusoknak is jelentős szerepük van a mintaadással, illetve azzal, hogy rávilágítanak az egészség, a szervezet és a környezet közötti dinamikus egyensúlyra.

4.2 Speciális programjaink meghatározása, kialakítása

Az ifjúságvédelmi felelős koordinálásában rendszeresen tartunk minden évfolyam tanulói számára drogprevenciós foglalkozásokat. Tanévenként legalább két alkalommal sor kerül külső előadók (rendőrségi szakemberek, orvosok, meggyógyult egykori kábítószerfüggők) által tartott rendhagyó osztályfőnöki órákra. A **biológia tantárgy helyi tantervébe**, illetve az **osztályfőnöki órák egészségnevelésre fordított időkeretébe** drog-, dohányzásmegelőző és alkohol prevenciós foglalkozásokat iktattunk be.

Az egészségneveléssel, speciális programok megvalósításával kapcsolatos feladatok:

4.3 Prevenció

- Meghívott előadók segítségével beszélgetések az alkoholról, dohányzásról, drogról
- Felvilágosító előadással egybekötött látogatás a tinédzser-ambulancián
- Kortárssegítő tréningen való részvétel
- Konfliktuskezelési technikák tanítása
- Egészségnevelés
- Pályaválasztási tanácsadás – előadó meghívása a Munkaügyi Központból

Az ifjúságvédelmi prevenciós munkát segíti a pszichológus és az iskolában heti egy alkalommal rendelő – a tanulók egészségügyi szűrővizsgálatát is elvégző – iskolaorvos.

4.4 Szűrés

Hátrányos helyzetűnek célszerű tekinteni azokat a tanulókat, akik körülményeik miatt a társadalmi érvényesülésben akadályoztatva vannak, korlátozottak az alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségeik, a szociokulturális háttérük az átlagoshoz viszonyítva alacsony.

Az állami gondozott tanulók ellátása kiemelt nehézségű feladat tanáraink számára.

A halmozottan hátrányos helyzetű, roma származású diákjaink a tanáraink segítő, egyéni bánásmódot alkalmazó nevelési módszereinek eredményeként az iskolai közösségbe megfelelően beilleszkedtek. Az anyagi helyzetüket nemcsak iskolai segélyekkel, hanem a számukra kiírt pályázatok benyújtásával is próbáljuk segíteni.

4.5 Együttműködés külső szervezetekkel

Az ifjúságvédelmi munkában a következő szervezetekkel építettünk ki kapcsolatokat:

- Nevelési Tanácsadó
- Fővárosi Munkaügyi Központ
- Tinédzser Ambulancia
- Kortárs-segítő csoportokat szervező intézmények: Semmelweis Egyetem, civilszervezetek
- II. kerületi Oktatási Iroda
- Alapítványi és Magániskolák Egyesülete
- Független Pedagógiai Intézet
- Baptista Szeretetszolgálat
- Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar

4.6 Drogprevenció

Programunkban a „Nemzeti Stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására” című dokumentumban megfogalmazott egészségfejlesztést, mint komplex prevenciós módszert alkalmazzuk, amelynek lényeges eleme a pozitív egészségfogalom, valamint a különböző – egészséges életvitelhez szükséges – készségek fejlesztése. Iskolánkban a nevelés keretében történő megelőzést célzó primer prevenció akkor a leghatékonyabb, ha nem pusztán információra épül, hanem megtanítja a fiatalokat a szociális környezetükkel való bánásmódra és pozitív alternatívát is nyújt.

A drogprevenációs tevékenységünk elemei:

- önismeret, én-erősítés, én-elfogadás
- konfliktuskezelés
- szorongásoldás
- a drogmentes életvitelhez szükséges készségek fejlesztése
- a drogfogyasztás pozitív alternatívái
- korrekt tájékoztatás a drogok fajtáiról, hatásairól
- a drogfogyasztás és árusítás jogi következményei
- életmód-klub szervezése
- kortárstalálkozó szervezése
- természetnap szervezése
- iskolai egészségnapok

4.7 Pedagógusaink és tanulóink és rendszeres egészségügyi szűrése, mérése

Közegészségügyi feladatok végrehajtása:

Az iskolában tanulók és a kollégiumban lakók szakorvosi ellátást kapnak.

A közegészségügyi feladatok végrehajtása keretében végzett feladatok:

- szűrővizsgálat
- orvosi vizsgálatok minden tanulónál terv szerint
- tájékoztatás a különböző szűrővizsgálatokról
- tisztasági vizsgálatok (közös használatú helyiségek rendszeres ellenőrzése),
- elsősegélynyújtás,
- balesetek jelentése, jegyzőkönyv készítése,
- akut egészségügyi problémák esetén segítséget nyújtás a megfelelő egészségügyi intézmény kiválasztásában.

A fentiek meglétét az ÁNTSZ időszakosan ellenőrzi az iskolában.

4.8 Programjaink megvalósítása

Tanítási órákon, Osztályfőnöki órákon

9. évfolyamon

- egymás megismerése közösségformálás
- önértékelés
- az egészséges, szilárd énkép alapjai
- a kudarcátűrés képességének megszerzése
- a lelki egészséget veszélyeztető tényezők
- serdülőkori szorongás
- dohányzás
- alkohol
- „igenek és nemek az életben”

10. évfolyamon

- kommunikáció
- barátságok
- konfliktuskezelés
- felelősség önmagunkért és egymásért
- családtervezés módjai
- szexuális úton terjedő betegségek
- AIDS

11. évfolyamon

- a mozgás szerepe a szervezet egészséges működésében
- táplálkozás, étrend
- „én és a kilóim”
- lelki egészsége
- felnőtté válás

12. évfolyamon

- önismeret, pályaválasztás
- férfi-női szerepek
- család
- relaxáció
- jövőre irányulás – én ideálok
- hogyan álljunk helyt a munkaerőpiacon

Az osztályfőnöki órákon kívül elsősorban a **biológia, a kémia, természetismeret, etika-erkölcstan, és testnevelés** órák helyi tantervébe építettünk a témához tartozó kapcsolódási pontokat.

4.9 Az környezeti nevelés célja az iskolában

A Nemzeti Alaptanterv az iskolák környezeti nevelési feladatait minden műveltségi területre általánosan és konkrétan, az egyes műveltségi területekre is megfogalmazza. Ebből következik, hogy nem szorítkozhatunk sem egyetlen életszakaszra vagy tantárgyra, hanem csak a nevelés, oktatás egészére.

4.10 A környezeti nevelés kerettantervi előírásai

„A környezeti nevelés és oktatás a környezeti értékek felismerését és a környezetre vonatkozó fogalmak tisztázását szolgálja. Törekvése olyan képességek kialakulásának elősegítése, melyek szükségesek az emberi kultúrák és a környezet közötti kölcsönkapcsolatok megértéséhez, a környezetorientált magatartás, a környezeti minőség javítását célzó, tudatos és felelősségteljes cselekvési készség kifejlődéséhez.”

Iskolánknek nem alapfeladata környezetvédelmi szakemberek képzése, de környezeti nevelésünkkel elősegíthetjük tanulóink környezettel kapcsolatos magatartásának és életvitelének alakulását.

4.11 Iskolánk környezeti neveléssel összefüggő feladatai beépíthetőek:

- az anyagi világ természettudományos összefüggéseit bemutató tantárgyakba (fizika, kémia, biológia),
- az ember és környezete kapcsolatait sokoldalúan vizsgáló földrajz tantárgyba,
- a különböző technológiák életünk mindennapjainak környezetre gyakorolt hatásait feltáró szakmai alapozó ismeretek tantárgyaiba,
- a felelősségvállaló, környezettudatos állampolgári magatartást, környezeti erkölcsöt, személyes világnézetet alapozó történelem, társadalomismeret és emberismeret, etika-erkölcstan tantárgyakba,
- a természet és épített környezetünk szépségeit, harmóniáját közvetítő anyanyelv és irodalom valamint a művészeti tantárgyakba,
- iskolai nevelésen kívüli lehetőségeinkbe (múzeumi programok, növény és állatkerti programok, nemzeti parkok, környezetvédelmi oktatóközpontok, környezetvédő civil szervezetek programjai).

4.12 A középiskolai környezeti nevelés előzményei és szükségszerűen érvényesülő szempontjai:

- a tanuló környezetkultúrájának gyökerei a család környezetkultúrájában,
- környezeti ismereteket az általános iskola nevelési és oktatási folyamata megalapozta,
- az ember és a környezet megbonthatatlan kapcsolata a környezeti nevelés fő célját jelenti,
- a környezeti nevelés összhangra törekszik a nevelés alapvető értékeivel, képviseli a humanizmust, toleranciát, demokratizmust,
- a felelős környezeti magatartás formálja a tanuló személyes aktivitását, tevékenységét, illetve arra épít.
- igyekszik a tanulóknál tartós, maradandó irányultságokat erősíteni a közös és személyes jövő és boldogulás iránt.
- a hatékonyság érdekében törekedni kell a hitelességre, nyitottságra, együttműködésre, segítő emberségre.

4.13 A környezeti nevelés módszerei

- az adott téma sokoldalú megközelítése (természettudományi és társadalmi),
- analízis - szintetizáló megismerési folyamat mellett a holisztikus megismerési folyamatra törekvés,
- lokalitás - globalitás szétválaszthatatlanságának bemutatása,
- élményhelyzetek biztosítása,
- folyamatos kommunikáció tanár - diák között az ember – környezete vonatkozásában.

4.14 Az iskolában megjelenő környezeti nevelési tartalmak a helyi tantervben

a.) A közismereti tantárgyakban megjelenő ismeretek (témakörök)

(Lásd e téma függelékeként a helyi tanterveket!)

b.) A szakközépiskolai képzéshez kapcsolódó környezeti nevelés

A szakmai terület képzési rendszerének ez ideig is szerves részét képezte a környezetvédelmi ismeretek oktatása. Pontos és részletes ismeretanyagot adtunk tanulóinknak szűkebb szakterületük tevékenységéről környezetvédelmi szabály- és eljárásrendjével kapcsolatosan. Az eddigieket kiegészítve még hatékonyabban tervezzük az egyéni és kollektív ökotudat létrehozását, megszilárdítását, szorosan kapcsolódva a fentiekben leírt közismereti környezeti neveléshez.

Még kiemeltebben kezeljük az új termékek, gyártmányok és alkalmazott technológiák környezetvédelmi aspektusait. Hasznos ismereteket adunk a modern információs technológiák környezetvédelmi következményeiről, alkalmazásuk hasznáról, ebben rejlő lehetőségekről.

A szakmai képzéseken belül érintőlegesen, de kitérünk a modern közgazdaságtan környezeti értékelésére. A környezeti makro- és mikroökonomia néhány elemére (fenntartható fejlődés, eltartó képesség, fenntartható ipari-, mezőgazdasági stratégiák, stb.), utalva a természeti erőforrások és a környezetszennyezés gazdaságtanára.

4.15. Környezeti nevelésünk tanórán kívüli programjai

Iskolai programok

- szakkör: környezeti probléma alaposabb megismerését segítő
- tanulmányi kirándulás: hazánk történelmi és természeti emlékhelyeire szervezeten
- tanévenként az iskola munkatervében tervezetten:
 - Föld napja vetélkedő,
 - folyamatos szelektív hulladékgyűjtés (száraz elem, műanyag, papír),
 - plakát, fotó, grafiti készítése környezetvédelmi témakörből,
 - osztályok tisztasági versenye,
 - természetnap.

Együttműködés

Résztétel a környezeti nevelés segítését célzó pályázatokban – a kiírás lehetőségei szerint, a Tanév Rendjének megfelelően.

Együttműködés a kerületi és tágabb környezetben működő hivatalos és civil szervezetekkel.

5.A közösségfejlesztés

Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével, kapcsolatos feladatok

A közösség olyan emberi együttélés, amelyet közös cél, értékrend, közösségi érdek köt össze. Tanítványainknak közösségünkön belül fejlődnek adottságaik, és ez képessé teszi őket személyiségük kibontakozására, mely kölcsönös ráhatás eredményeképpen érhető el. A közösség minden tagjának törekednie kell a helyes önértékelésre, a harmonikus társas kapcsolatok kialakítására. A felelősségvállalás, a tolerancia, más közösségekkel való jó kapcsolatra nevelés a cél.

Ahhoz, hogy közösségi ember legyen az egyén, a következőket kell megvalósítanunk:

- a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása, a személyiség stabilizálása, az önálló döntéshez szükséges képességek kialakítása
- képessé tenni a tanulókat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus kapcsolatok kialakítására és ápolására
- megtanítani a gyerekeket arra, hogy a konfliktusokat a megoldást elősegítő módon tudják kezelni, így társas kapcsolataik minőségét javítani
- közös normák, szabályok azonos értelmezése
- olyan programokat szervezni, ahol a gyerekek közösen élnek át élményeket, és közösen felelnek meg kihívásoknak, ahol felismerhetik közös érdekeiket
- alkalmat adni a tolerancia képességének kifejezésére
- a szolidaritás lehetőségeivel való élés megteremtése

A pedagógiai irányítást, mely előfeltétele a tanulói öntevékenység kibontakoztatásának, elsősorban az osztályfőnököknek és mentoroknak kell biztosítaniuk. Érdeklétté kell tenni tanulóinkat, hogy sajátjuknak érezzék az iskola céljait, törekvéseit, és tevékenyen részt vegyenek a szervezésben, a rendezvények lebonyolításban is.

A pedagógus fontos feladata tehát az, hogy biztosítsa a közösség megbízottainak tevékenységét, rendszeres beszámoltatását és munkájukhoz ellenőrzéseken keresztül segítséget nyújtson.

5.1 Iskolánkban működő tanulóközösségek

5.1.1 Osztályközösség

A közös tanulócsoportba felvett diákok osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórákat órarend szerint közösen látogatják.

5.1.2 Diákönkormányzat

A diákönkormányzat élén a működési rendjében meghatározottak szerint választott iskolai diákvezetőség áll. A tanuló ifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákvezetőség képviseli, és gyakorolja a diákönkormányzatot megillető jogokat. A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákmozgalmat segítő tanár támogatja. A diákönkormányzat az említett pedagóguson keresztül is érvényesítheti jogait, és fordulhat az iskola vezetőségéhez. A tantestület és az iskolavezetés feladata a működési feltételek biztosítása mellett többek között diákönkormányzat ösztönzése arra, hogy éljen a lehetőségeivel.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjedhet. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá, vagy átdolgozásra visszaadja.

5.1.3 Diákközgyűlés

Az iskola tanulóinak legmagasabb döntéshozó, tájékoztató-tájékoztató fóruma, amelyen az intézmény minden diákja teljes joggal részt vehet. A közgyűlésen tanácskozási joggal részt vesznek az iskola tanárai, valamint a diákok ügyeivel közvetlenül foglalkozó dolgozók. Működését, jogosítványait és feladatait a DÖK-SZMSZ szabályozza a fennálló törvények és az iskolai szabályzatoknak megfelelően.

Az diákközgyűlés az igazgató által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze.

5.1.4 Tanórán kívüli tevékenységek

Általános elv, hogy minden tanuló részt vehessen olyan tanórán kívüli tevékenységekben, melyek tanulmányi munkáját, személyiségét pozitívan befolyásolják.

5.1.5 Szakkörök

Tanulói igény szerint a lehetőségeinkhez mérten szervezünk szakköröket.

5.1.6 Kollégiumi lakóközösségek

Az azonos kollégiumban, diák- vagy gyermekotthonban lakó fiatalok tágabb és szűkebb (szobatársak) közössége. Ők esetenként közös kötelező, illetve szabadon választott kollégiumi tevékenységekben vesznek részt.

5.2 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

5.2.1 Az iskola szereplőinek összetétele

- olyan tanulók, akik elfogadják az általunk nyújtott lehetőségeket és szeretnék az önálló életvitelt megvalósítani, és mindent megtesznek azért, hogy tudásukat és gyakorlatiasságukat állandóan gyarapítva értékes és képzett emberekké váljanak;
- olyan pedagógusoknak, akik az oktató-nevelő munka elhivatott képviselői és vállalják a sajátos nevelési igényű és hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok integrált oktatásában-nevelésében jelentkező problémák kezelését, megoldását;
- azok a szülők, akiknek sajátos nevelési igényű, vagy hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, ép értelmű és önálló életvitelre alkalmas gyermekük van, és akik részt vállalnak gyermekeik oktatásában, nevelésében;
- azok a szülők, akiknek ép gyermekük van, és úgy gondolják, hogy gyermekük fejlődésében hasznos, az együttnevelés sérült társaikkal.

5.2.2 A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, további fejlesztésének lehetőségei

5.2.3 A szülő és az iskola kapcsolatának tartalma

Kiemelt feladatként kezeljük az iskola pedagógusainak közvetlen, őszinte és folyamatos kapcsolattartását a szülőkkel, a szülői közösségekkel. Ennek érdekében évente 3 alkalommal tartunk szülői értekezleteket. (Iskolakezddéskor, novemberben és március hónapban.)

Negyedévenként megvizsgáljuk, hogy a tanulók rendelkeznek-e megfelelő számú érdemjeggyel. Félév, illetve év vége előtt 1 hónappal a gyengén vagy bukásra álló tanulók szüleit írásban tájékoztatjuk.

Figyeljük a pályázati lehetőségeket, amelyek igénybe vételével tudunk a szülőknek támogató lehetőségeket biztosítani. Ezen pályázatok keretében szervezünk szülői szupervíziót, szülősegítő fórumot, közös programokat.

Kapcsolataink a következők szerint szerveződnek:

- Szülői értekezletek: tanévnyitó és az osztályozó konferenciák után mindig, illetve alkalmasszerűen.
- Típusai:
 - iskolai szintű,
 - osztály szintű,
 - rendkívüli.
- Nyílt fogadónap (félévenként). Tájékoztatás az ellenőrző könyv útján.
- Szaktanári fogadóórák (beosztás és egyéni igények szerint).
- Konzultációk, személyes megbeszélések az érintettek között előre egyeztetett időpontban.

Iskolánk igényli a szülők (gondozók) folyamatos érdeklődését, vélemény nyilvánítását és javaslattételét minden iskolát, diákot és a nevelést-oktatást érintő kérdésben, ezért bevezettük az év eleji igényfelmérést valamint az évenkénti elégedettség mérést.

Pedagógiai munkánkat a Diákönkormányzat segíti. Nyitottak vagyunk minden olyan kezdeményezésre, amely támogatja pedagógusaink munkáját. Tanulói elégedettségmérést is rendszeresen tartunk.

5.2.4 A tanuló és az iskola kapcsolatának tartalma

Az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata, a Házi rend alapvetően szabályozza az iskola és a tanuló kapcsolatát. Szükséges azonban, hogy a tanulókkal, osztályközösségekkel mindennapi élő kapcsolatunk legyen, illetve tanulóink folyamatos tájékoztatásban részesüljenek, megtudják mindazon napi információt, mely szükséges az eredményes együttműködéshez.

Ennek terei:

- havonta egy, az éves időtervben meghatározott napon iskolagyűlés
- tanulókkal történő egyéni beszélgetések
- iskolai, osztályfaliújságok
- diákközgyűlés
- diákönkormányzat megbeszélései
- faliújságok
- internetes kapcsolat
- e-mail kapcsolat a tanulás és közösségi élet megsegítésére

6. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskola nevelési programját, ennek keretén belül a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait.

Elméleti alapvetés

A pedagógusok szakmai (pedagógiai) és benne az osztályfőnök nevelési tartalmú tevékenységének a pedagógiai programban való szabályozása nem jelent egyet a munkaköri leírással (mely egyébként az SZMSZ része).

6.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoporthoz tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;

- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanóra, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulóinak számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységeinek kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor;
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik

6.2 Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma alapján. Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Célunk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos háttérrel adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életükükből hozzák.

Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóban lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. A feloldódáshoz más környezet kell, mint a hagyományosan merev tantermi berendezés, az egymás hátát látó gyerekekkel.

Klubszoba működik, ami témától függően átrendezhető: puffokkal, ülőpárnákkal, vitrinekkel, polcokkal, tornaszőnyeggel.

A falon lehetőség van "területek" kialakítására, saját osztály-, faliújságra, akár falfirkára is. A termék díszítését az osztályok maguknak alakítják ki. A teremben van modern audiovizuális eszköz, számítógép. Nem szükséges minden órát ebben a megszokott környezetben tartani, lehet színhely: könyvtár, múzeum, közösségi ház, vagy éppen a természet.

6.3 Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemzői

- Az 9-12. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódóak.
- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a

világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.

- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- Szükség van azonban arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere már 9. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret).
- Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializálódási folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátiás képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek meghatározása az ágazati kerettörvényben:

4. § 13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

25. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

3. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

14. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség, [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről]

7.1 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységünk

A beilleszkedési, magatartási, tanulási zavarokkal, részképeség-zavarokkal küzdő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, roma származású valamint az SNI tanulók iskolai előmenetele nehézségekkel teli. Éppen ezért a legfontosabb feladatunk a problémák, s azok okainak korai felismerése, pontos diagnosztizálása, és az általunk kezelhetetlennek tartott esetek kiszűrése a beiskolázási eljárás során.

Ezeknek a tanulóknak speciális, személyre szabott támogatásra van szükségük. Ehhez, kifejezetten e feladatokra képzett szakember szükséges. Ezért a saját alkalmazásban álló konduktor, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus - pszichopedagógus és gyógypedagógiai asszisztens munkája mellett szükség esetén külső szakember (pszichológus, szociális munkás, ápolók, támogató szolgálat) segítségét is igénybe vesszük.

Iskolánk kiemelten fontos feladatának tartja, hogy a nálunk dolgozó pedagógusok felkészültsége, a saját és külső szakemberek bevonása segítséget nyújtson mind a fiataloknak, mind pedig a szülőknek.

Ennek érdekében feladataink a következők:

- a nevelőtestület felkészítése a magatartási, beilleszkedési, tanulási zavarok és nehézségek kezelésére
- mentor, konduktor, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus - pszichopedagógus egyéni foglalkozásai
- a tanítás/tanulás folyamatában a pedagógus megkeresi az alapkompenciák stabil bázisait, arra építve kezeli a hiányosságokat, azaz egyéni fejlesztési terv szerint dolgozik
- az iskolán belüli kezelhetőséget meghaladó esetekben megyei, országos szervekkel, intézetekkel való kapcsolatfelvétel
- külső szakértők bevonása (nevelési tanácsadó, gyermekpszichiáter közreműködése)
- rendszeres kiscsoportos (pl. önismereti csoport), egyéni beszélgetések
- a nevelők ösztönzése arra, hogy támogatóként lépjenek föl, és segítsék a diákokat a külső hatások értelmezésében.

7.2 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség, képesség kibontakoztatásának alapszínterei a tanórákon történő differenciált tananyag feldolgozás, szakkörök, tanulmányi és sportversenyekre valamint a közép és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés.

A tehetségfejlesztés feladatai:

- a tanítási órákon egyéni feladatokkal látjuk el, otthonra pedig egyéni kutatómunkával bízzuk meg őket (differenciálás)
- a kiemelkedő képességgel rendelkező egyén lehetőséget kap az önálló, saját maga által szervezett tanulásra, amikor az ismeretek, készségek megszerzésének idejét, időtartamát és tempóját maga szervezi meg
- lehetőséget teremtünk arra, hogy a diákok tapasztalatokat szerezhessenek az önálló problémamegoldásban
- megtanítjuk őket hatékony tanulási készségek, stratégiák elsajátítására
- biztosítjuk számukra azt, hogy a képességeknek megfelelő szinten dolgozzanak

- eljuttatjuk diákjainkat olyan tapasztalatokhoz, amelyekből bátorítást kapnak az elmélkedésre, töprengésre
- támogatjuk, bátorítjuk arra, hogy kérdéseket fogalmazzanak meg
- a tehetséges tanulóknak lehetőséget adunk a versenyzésre.

7.3 Az egyéni képességek kibontakoztatásának szinterei, eszközei

Iskolánkban több év távlatában és gyakorlatában kialakultak azok a tanulási szintek (tanórán és tanórán kívül), módszerek, eszközök, melyekkel eddig is törekedtünk mind a tehetséges, mind a gyengébb képességű tanulók készségeinek, képességeinek fejlesztésére, a részképesség zavarok megelőzésére, kompenzálására.

Az egyéni képességek kibontakoztatásának szinterei, eszközei a képességek időben való felismerése, fejlesztése, tehetséggondozás.

7.3.1 Képességek felismerése, fejlesztése, tehetséggondozás

- tanítási órákon alkalmazott változatos differenciált módszerekkel
- emelt óraszámú oktatással
- az idegen nyelv és más tantárgyak emelt óraszámú történő oktatásával
- szakkörök szervezésével
- iskolai tanulmányi, művészeti és sportversenyek rendezésével
- városi, regionális és országos tanulmányi és sportversenyeken való részvétel biztosításával
- a versenyekre való felkészítéssel
- képesség és haladás tempója alapján történő kiscsoportos foglalkozásokkal
- gazdag tevékenységkínálattal
- országos kompetenciamérésen való részvétellel
- iskolai könyvtár és az iskolai informatikai bázis használatával
- internet használat biztosításával

7.3.2 Beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő valamint magatartás-problémás tanulóink segítése és felzárkóztatása

- tanítási órákon alkalmazott változatos differenciálási módszerekkel (esetenként gyógypedagógiai asszisztens bevonásával, órán történő egyéni megsegítéssel)
- konduktori, fejlesztőpedagógusi, gyógypedagógusi egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások szervezése szükség esetén
- a hátrányok feltárása és kezelése a szaktanárok által
- személyes példamutatás, önzetlen emberi segítség
- egyéni képességekhez és felkészültséghez igazodó reális mennyiségű és a fejlődést, felzárkózást biztosító feladatokkal
- fejlesztő foglalkozások biztosításával
- minden szaktanár megtanítja a saját szaktárgyi tanulásának hatékony módjait
- korrepetálások szervezésével
- lehetőséget biztosítunk, hogy a tanulók elsajátítsák a tanulási módszereket és eljárásokat, a kommunikációs készségek fejlesztéséhez szükséges eszközöket
- az egészséges életmódot, életvezetési ismereteket és a környezeti nevelést szolgáló foglalkozásokat is biztosítunk a felzárkóztató szakiskolai osztályban

7.4 A Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű;
- nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kézügyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely rész képesség területén adódó lemaradás miatt.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység részletes programja a pedagógiai program 1. sz. mellékletét képezi.

8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai és gyakorlásának rendje

Az osztályközösség az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek alapértékei:

- tanulói joggyakorlás,
- célok demokratikus meghatározása,
- közösségen belüli vita, kritika,
- választott tisztségviselők tevékenysége,

Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az **osztályfőnök** áll. Feladata sokrétű.

Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások:

- szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása.
- irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (titkár, helyettes, tanterem-, tanulmányi-, kulturális-, sport-, szekrényfelelős, ügyeletvezető és ügyeletesek stb.)
- az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába.

Diákönkormányzat (DÖK) működtetése:

- Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógus támogatja és fogja össze.
- A DÖK-nek legyen a tanulók által elfogadott szervezeti és működési szabályzata.
- Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- Véleményt nyilváníthat:
 - *a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések tárgyalásakor,
 - *a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, szervezésekor,
 - *a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor,
 - *a könyvtár és az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor,
 - * más jogszabályban meghatározott kérdésekben.
- A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseli.
- A DÖK képviseli
 - tanulótársait az iskola vezetősége, a nevelőtestület, az SZMK értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál.
- A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, iskolarádióon keresztül, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja.

Az **Iskolagyűlés** a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni.

Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak:

- munkájáról, és minősítheti azt,
- a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről,
- tanulmányi versenyekről,
- ügyeletesi munkáról.

Az iskolagyűlésen:

- bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhet, döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet.

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai

Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskola nevelési programját, ennek keretén belül a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit.

Elméleti alapvetés

E részben kizárólag a nevelési-oktatási tartalmak relevanciájának vonatkozásában kell meghatározni az iskola szereplőinek és az intézménynek a partneri kapcsolattartásra vonatkozó szabályait, melyben fontos szerepe van a korábbi erősen hierarchizált formációról a partnerségi viszony felé történő orientálódásnak.

Irányadó modell: az intézmény partnerközpontú működésének sémája

Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogait: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanulásnak legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvállaló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhesen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

10. A tanulmányok alatti vizsgák

Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskola nevelési programját, ennek keretén belül a tanulmányi vizsgák és az alkalmassági vizsgák szabályait

Elméleti alapvetés

A tanulmányok alatti vizsga helyi szabályainak kialakítása azokat a normákat tartalmazzák, amelyek a vizsgán való részvétel és a vizsgázás valamint a vizsgáztatás – jogszabályi keretek között – meghatározható intézményi specifikumait érintik.

A tanulmányok alatti vizsga (javítóvizsga, osztályozó vizsga, különbözeti és pótló vizsga) a tanulmányi kötelezettség teljesítésének atipikus formája.

Szakközépiskolában, az alkalmassági vizsga szabályai a szakmai szokásokból és az írott normákból fakadó egyedi regulák.

Jogszabályi háttér: a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a tanulmányi kötelezettségek teljesítéséről

64. § (1) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

(2) **Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak** a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) az 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

(3) Egy osztályozó vizsga - a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

(4) Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában - a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint - szervezett beszámoltató vizsga is.

(5) **Különbözeti vizsgát** a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

(6) **Pótló vizsgát tehet a vizsgázó**, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

(7) **Javítóvizsgát tehet a vizsgázó**, ha

a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,

b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

(8) A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

65. § (1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor

szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

(2) Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

(3) Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

(4) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

(5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

66. § (1) A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

(2) A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

(3) A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

(4) A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig - alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában húsz óráig - tarthat.

67. § (1) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.

(2) Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

(3) A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

(4) Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

(5) Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

68. § (1) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

(2) A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

(3) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

(5) Ha a vizsgázó a (4) bekezdés d) pontja alapján a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

69. § (1) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

(2) Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

(3) Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosított feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

(4) Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

(5) Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

(6) Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy

c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

(7) A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

70. § (1) Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

(2) A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

(3) A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - amennyiben szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

(4) Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

(5) A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

(6) A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

(7) A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

(8) Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

71. § (1) Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(2) Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

(3) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

(4) Ha a vizsgázónak a 68. § (4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételeként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(5) Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

(6) A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

72. § (1) A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

(2) A gyakorlati vizsgafeladatokat - legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal - az iskola igazgatója hagyja jóvá.

(3) A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

(4) A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

(5) A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

(6) A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

(7) A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

73. § (1) A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi. A kormányhivatal a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati vizsgatantárgyak esetén az érintett szakközépiskolai ágazat vagy szakképesítés - szakképzési törvényben meghatározott - országos szakképzési névjegyzéken szereplő szakértőjét kéri fel a vizsgabizottság tagjának

(2) A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

(3) A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

(4) A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

[20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról]

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

- a) javítóvizsga
- b) osztályozó vizsga
- c) különbözeti vizsga
- d) pótló vizsga

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap

- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
2. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
3. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
4. Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
5. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
6. A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
7. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
8. A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
9. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
10. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan
11. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
12. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
13. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.

14. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
15. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbelyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
16. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
17. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
18. Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

11. A tanuló átvételének szabályai

E program alapvető célja, hogy a tanulási kudarcnak kitett, az általános iskolából érkező tanulók tanévkezdéskor először a hiányosságait pótolhatják. Szakmai jellegű előkészítő munka pedig a szakmai tananyag eredményes elsajátítását segíti.

E program keretében tanulóink részére:

- kiegészítő foglalkozásokat,
- tantárgyi korrepetálásokat,
- egyéni mentorálást,
- szakmai jellegű konzultációkat szervezünk.

A problémák kiszűrése érdekében tantestületünk rendszeresen tart megbeszéléseket, konzultációkat, akár teljes tantestületi körben is, ahol megbeszéljük a tanulót érintő kérdéseket, összevetjük a különböző szakemberek észrevételeit, javaslatait. E tevékenységünk révén a hátrányos helyzetű, beilleszkedési problémákkal, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók alkalmassá válnak az oktatás folytatására.

12. A felvételi eljárásnak szabályai

Az iskolai felvétel alapja:

- 8. osztály sikeres befejezése, vagy érettségi bizonyítvány megléte,
- szakma - alkalmassági orvosi vizsgálat eredményessége,
- sikeres felvételi szóban (és/vagy írásban).

Felvételt nyer, aki:

- a tesztalapos felmérés (matematika és magyar) alapján a legjobbak közé sorolható és
- szakmai alkalmassága orvosilag alátámasztott.

Megjegyzés: félévkor vagy év végén elégtelen tantárgyi jeggyel rendelkező tanuló és/vagy akit fegyelmi határozat elmarasztal, gimnáziumi felvételt nem nyerhet.

A magasabb évfolyamokba jutás feltételei:

- az adott évfolyam tanulmányi kötelezettségeinek teljesítése (K.T. 71.§.(1).), vagy
- különbözeti vizsga eredményes letétele.

C. Az intézmény helyi tanterve

1. Az iskola valamennyi évfolyamán a központi kerettanterveket alkalmazza a helyi adottságokra adaptálva

1.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások

Óraterv a kerettantervekhez – 9–13. évfolyam, gimnázium					
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	3	3	3	3
II. idegen nyelv	-	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	3	3
Bibliai alapismeretek	1			1	
Biológia – egészségtan			2	2	2
Természetismeret	3				
Fizika	-	2	2	2	
Kémia	-	2	2		
Földrajz	-	2	2		
Ének-zene	1	1	1		
Vizuális kultúra	-	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	-	1			
Művészetek**	-			2	2
Informatika	2	1	1		
Életvitel és gyakorlat	-				1
Önálló élet	2	-	-	-	-
Mindennapi ismeretek	1	-	-	-	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	29	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	29	35	36	35	35

Gimnáziumi óraszámok esti tagozatosok számára

A képzés a nappali tagozattal közösen történik

Évfolyam/ Tantárgyak		9.		10.		11.		12.
	régi	esti	régi	esti	régi	esti	régi	esti
Anyanyelv, kommunikáció	1	1	1	1	1	1	1	0,5
Magyar irodalom	-	2	-	2	-	2	-	2
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	2
Fizika	1	1	1	1	1	1	-	1
Kémia	1	1	1	1	1	1	-	-
Földrajz	1	1	1	1	-	1	-	-
Biológia	1	1	1	1	1	1	-	-
Történelem és állampolgári ismeretek	1	1	1	1	1	1	2	1
Művészeti ismeretek	1	1	1	1	1	1	1	-
Idegen nyelv (Angol/Német)	3	2	3	2	3	2	3	2
Osztályfőnöki óra	-	1	-	1	-	1	-	1
Társadalomismeret	1	-	1	-	1	-	-	-
Informatika	-	-	-	-	1	-	1	-
Filozófia/Etika	-	-	-	-	-	-	1	-
Szabadon tervezhető órakeret	2	-	2	-	2	-	4	5,5
Összesen	16	15	16	15	16	15	16	15

Gimnáziumi óraterv- 9-12. évfolyam
kifutó rendszerben
Gimnáziumi óraterv

Tantárgyak	Heti óraszám			
	9. évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom*	4	4	4	4+2**
Történelem*	3	3	3	4
Élő idegen nyelv (angol)*	3	3	3	2+2**
Élő idegen nyelv (német)*	3	3	3	2+2**
Matematika*	3	3	3	4+1
Fizika	2	2	2	-
Kémia	2	2	-	-
Biológia	-	2	2	2+1**
Földrajz	2	2	1	-
Informatika	1	1	1	-
Ének-zene	1	1	1	-
Rajz- és vizuális kultúra	1	1	1	-
Társadalomismeret	1	1	1	+1**
Mozgókép és médiaismeret	-	-	2	2+1**
Emberismeret és etika	-	-	1	-
Filozófia	-	-	-	1
Vállalkozási ismeretek	-	-	1	1
Testnevelés	5	3	3	3
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összes óraszám:	32	32	33	26+10

* kötelező érettségi tantárgy

** fakultáció

Informatikai rendszergazda OKJ szerinti képzés Érettségit követő 13-14. évfolyam

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	0,5			
11499-12 Foglalkoztatás II			0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)			2	
10815-12 Információtechnológiai alapok	1,5	2+1		
10826-12 Szakmai életpálya-építés, munkaszervezés, munkahelyi kommunikáció	1	2		
10817-12 Hálózatok, programozás és adatbázis-kezelés	8	16+3		
10827 -12 Hálózati operációs rendszerek és szolgáltatások			5,5	7+2
10828 -12 Vállalati hálózatok üzemeltetése és felügyelete			8	8+2
Heti óraszám:	31 óra+4óra szabadsáv=35 óra		31 óra+4 óra szabadsáv=35 óra	
Éves óraszám	1260 óra		1120 óra	

Számítógéprendszer-karbantartó 14. évfolyam kifutó rendszerben

Tantárgy neve	heti óraszám
Hardveres, szoftveres feladatok	3 óra
Hardveres, szoftveres feladatok gyakorlat	3 óra
Számítógépes rendszerek kiépítése	5 óra
Számítógépes rendszerek telepítése	3 óra
Számítógépkezelő gyakorlat	2 óra
Számítógépes rendszerek kiépítése gyak.	2 óra
Számítógép-rendszer telepítése gyak.	3 óra
Számítógép kezelés, szoftverhasználat, munkaszervezés	2 óra
Műszaki angol	2 óra
Projektmenedzsment	3 óra
Osztályfőnöki	1 óra
Összesen:	28 óra

2013-2014.tanév
13.évfolyam III.B női szabó osztály órái
kifutó rendszerben

Tantárgyak	óraszámok
ELMÉLET	
Szakmai idegen nyelv	2 óra
Osztályfőnöki	1 óra
Testnevelés	3 óra
Marketing és vállalkozási ismeret	1 óra
Szerkesztés modellezés	3 óra
Ruhaipari technológia	4 óra
ELMÉLET IGÉNYES GYAKORLAT	
Számítógépes gyártás-előkészítés	2 óra
Szerkesztés és modellezési gyakorlat	2 óra
Ruhaipari minőségbiztosítás	1 óra
GYAKORLAT	
Tűz-és munkavédelem	1 óra
Áruismereti gyakorlat	1 óra
Marketingkommunikáció és váll. gyak.	1 óra
Szabás gyakorlat	1 óra
Ruhaipari szakmai gyakorlat	17 óra
ÖSSZESEN	40

Szakiskolai óraterv 10. évfolyam
kifutó rendszerben

Tantárgyak	Heti óraszám 10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3
Történelem	2
Angol nyelv	3
Matematika	3
Fizika	1
Kémia	2
Biológia	2
Földrajz	1
Társadalomismeret	-
Informatika	1
Szakmai alapozó, pályaorientáció **	6
Rajz és vizuális kultúra	1
Ének-zene	1
Testnevelés/mozgásnevelés	3
Osztályfőnöki	1
Összes óraszám:	30

** Irányultságok: - könnyűipari jelleg (női szabó)
 - ügyviteli jelleg (irodai asszisztens)

Tantárgyi struktúra és óraszámok szakközépiskolában

Óraterv a kerettantervekhez – szakközépiskola						
Tantárgyak		9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	
Magyar nyelv és irodalom		4	4	4	4	
Idegen nyelvek (angol)		3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	
Matematika		3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		2	2	3	3	
Etika				1		
Biológia – egészségtan			2	2	1	
Fizika		2	2	1		
Kémia		2	1			
Földrajz		2	1			
Művészetek (ének)			1			
Informatika		1				
Testnevelés és sport		5	5	5	5	
Osztályfőnöki		1	1	1	1	
Szakmai tárgyak órakerete, amelyből 1 óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető		ELM.	GYAK.			
	Munkahelyi egészség és biztonság	1		7* + 2	8* + 2	11* + 2
	Információtechnológiai alapok	1				
	Információtechnológiai gyakorlat		2 + 1			
	Adatbázis- és szoftverfejlesztés	1				
	Adatbázis- és szoftverfejlesztés gyakorlat		1 + 1			
Rendelkezésre álló órakeret		35	36	35	35	
Szabadon tervezhető órakeret:		+4	+4	+4	+4	

*Szaktárgyi bontása később történik.

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

2.1 A tankönyv kiválasztásának elvei

Tankönyveink kiválasztására nagy gondot fordítunk, különösen azért, mert a tankönyv a tanítás - tanulás egyik legfontosabb segédeszköze. A kiválasztás a szaktanárok feladata, mint ahogy az új tankönyvek megjelenését is ők kísérik figyelemmel.

A kiválasztás szempontjai között szerepel a tankönyv:

- tartalma, nyelvezete, taníthatósága,
- érthetősége, áttekinthetősége, a témák és könyvek egymásra építhetősége,
- lényegkiemelése, ábrák minősége és bonyolultsága,
- esztétikai kivitele, tartóssága és nem utolsó sorban
- az ára.

A kiválasztásnál a szaktanár egyéni elképzelését, véleményét természetesen figyelembe vesszük.

A szaktanárok számára az új tankönyvek, szakkönyvek beszerzését vállaljuk. Így ők követni tudják az új technológiákat, módszereket.

2.2 A tankönyvtámogatás megállapításának módja

Tanulóink tankönyvtámogatását az osztályfőnökök szervezik és bonyolítják. A teljes összegű és a különböző mértékű támogatások odaítélését a tanulók szociális helyzetének vizsgálata előzi meg.

A magas tankönyvárak miatt a végzős tanulóinktól begyűjtjük a használt tankönyveket, és ingyenesen átadjuk a rászorulóknak. Az iskola az egyre drágább tankönyvek miatt csak a rászorultakat, anyagilag rossz helyzetben lévő tanulókat tudja részben vagy teljesen támogatni. Bevezettük a rászoruló tanulók részére az ingyenes tankönyvkölcsönzési lehetőséget.

2.3 Taneszközök

A taneszközök a nevelési és szakmai program részét képezik.

A taneszközök nemcsak a tanári ismeretközlést, hanem a tanulók ismeretszerzési tevékenységét is segítik a tanítás-tanulás folyamatában.

Az iskola taneszköz szükségletét félévenként szaktanáraink végzik. Az iskolai szintű egyeztetés után adott szempontok alapján döntjük el a beszerzések sorrendjét, idejét. A beszerzéseknek összhangban kell állniuk a központilag kiadott eszköz és felszerelési jegyzékekben foglaltakkal.

Eszközigényüket szakmánként és évfolyamonként az alábbi fejlécű űrlap felhasználásával állítják össze.

Eszközigény					
Évf.:.....szakma:.....tantárgy:.....					
Sorsz.	Téma megnevezése és az eszköz neve	db/Ft	Óraszám kb.	Tanári eszköz (db)	Tanulói eszköz (db)

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az iskolában folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

3.1 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

úszás, lovaglás, barlangászat délutáni foglalkozásban

3.2 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak az 1. pontban szereplő táblázatban találhatók.

Pedagógusválasztás szabályai: jogszabályi megfelelés a végzettség tekintetében, elfogadja a pedagógiai programban foglaltakat, legyen szándéka az önfejlesztésre, legyen nyitott az új tanulásszervezési eljárások elsajátítására, szociális érzékenysége magas szintű legyen, csapatjátékosnak kell lennie.

3.3 Projektoktatás

Minden évben tantárgyi és iskolai szintű projekteket valósítunk meg. A projektek leírása a tanmenetekben történik.

4. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről 2. § (1) Az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint az első szakképesítésre történő felkészítés a magyar állam közzszolgálati feladata.

Ide tartozik:

- egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,
- szegregációmentesség,
- hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (tananyag kiválasztás, pályaaorientáció, továbbtanulás, szülőkkel való kapcsolattartás szülőkkel, segítő-és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések-e területen stb.)

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- *Tanórai differenciálás heterogén csoportban:* Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.
- *Kooperatív tanulás:* A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- *Tevékenységek központú pedagógiák:* A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják
- *Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés:* Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és

környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.

- *Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek:* A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet-mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.

- *Projektpedagógia:* A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

Hátrányos helyzetet előidéző okok /A hátrányok típusai/

- környezeti/családi hátrányok
- anyagi hátrányok
- egészségügyi hátrányok
- a gyermek személyiségében rejlő (okok erkölcsi helyzete és életvitele)
- tanulási hátrányok

Környezeti/családi okok:

Csonka család:

- válás v. haláleset
- állami gondozottság, gyámság
- tartósan távol levő szülő (munkavállalás vagy más ok miatt)

Sokgyermekes család:

- 3 vagy több gyermek

Szűkös lakásviszonyok:

- a család magas létszáma
- több generáció együttélése

Szülők iskolázatlansága

Nevelési hiányosságok:

- kettős nevelés
- felügyelet és gondozás hiánya
- helytelen bánásmód (brutalitás)
- érzelmi sivárság, közömbösség
- könnyelmű, felelőtlen életvitel
- bűnöző családi háttér

Negatív hatású baráti kör

Anyagi hátrányok:

- Munkanélküliség
- Létfminimum alatti 1 főre jutó jövedelem
- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
- Deviancia
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi hátrányok:

- születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékoság
- mozgáskorlátozottság
- érzékszervi károsodás (látás, hallás...)
- szervi rendellenesség
- tartós betegség

- idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok:

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt
- Viselkedése: szökő, csavargó, italozó, drogozó, dohányzó
- Bandázó

Tanulási hátrányok:

A gyermek nem rendelkezik olyan felkészültséggel, amelyre a továbbhaladásához szükség lenne,

- mert gyenge képességű,
- beteges /cukor- szívbeteg stb/, fogyatékos,
- beilleszkedési zavarai, esetleg pszichés problémái miatt nem képes rendszeres tanulásra,
- nincs kellőképpen motiválva

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- Gyermekétkeztetés:

Az iskola tanulóinak étkezése a törvényi szabályozás keretein belül. Iskolánk szervezi és nyújtja a kedvezményeket, a MEREK biztosítja tanulóinknak és dolgozóinknak az étkeztetést. Ebédli és büfé áll az érdeklődők rendelkezésére. Tanulóink számára lehetőség van:

- térítéses,
- térítésmentes és
- részleges térítéses étkezésre.

- Mentálhigiénés ellátás:

Gyermekvédelmi feladatokra képzett szakember vagy szakemberek tartják a kapcsolatot a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívják fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdik el gondozásukat.

A családdal közösen keressük a megoldást, ha a szülő is együttműködik velünk ebben, szükség szerint hatósági eljárásokat kezdeményezünk

- olyan tanórán kívüli iskolai programokat (önismereti csoportokat) szervezünk, amelyek segítséget nyújtanak a tanulók (szükség esetén családjuk) számára, egyéni problémáik megoldásához, illetve azok enyhítéséhez
- együttműködünk a helyi családsegítő szolgálatokkal, a Nevelési Tanácsadókkal (tanácsadásra, terápiára küldés, iskolai közegben való megfigyelések végzése, elemzése) valamint Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központjával
- mentori hálózatot építettünk ki a tanulók pszichés és mentális megsegítése érdekében
- hátránykompenzációs technikákat ismerünk meg szakemberrel folytatott személyes beszélgetések segítségével és alkalmazzuk azokat
- az elfogadás képességének kialakítására nagy figyelmet fordítunk
- mindig legyen képes a pedagógus a tanulók S.O.S. jelzéseinek vételére
- az iskola elfogadott szabályainak betartásánál fontosabbnak tarjuk növendékeink személyiségét

A gondozás része, a gyermekvédelmi felelős feladataihoz kapcsolódik.

- Tankönyv kiegészítő támogatás: a törvényi szabályozás keretein belül.

- Tanszertámogatás:

Szociálisan hátrányos helyzetű tanulókat az iskola alkalmanként segélyben részesíthet. Az elosztás elveit az iskola Szervezési és Működési Szabályzata tartalmazza. A segélyezési javaslatokat az osztályfőnökök gyűjtik össze és adják át az ifjúságvédelmi felelősnek és az igazgatónak, akik a rendelkezésre álló információk alapján, (önkormányzati igazolás, családlátogatás, stb.) döntenek a segélyezés módjáról és nagyságáról.

A támogatás lehet:

- pénzbeli;
- tankönyv (használt könyv ingyenes átadása, alaptankönyvek használati díj ellenében való átadása);
- étkezési;
- öltözködési (ruhanemű átadása, pénzbeli);
- használt, de működőképes számítógépek térítéses vagy ingyenes átadása.

- *Kapcsolattartás a szülőkkel*

Kiemelt feladatként kezeljük az iskola pedagógusainak közvetlen, őszinte és folyamatos kapcsolattartását a szülőkkel, a szülői közösségekkel. Ennek érdekében évente 3 alkalommal tartunk szülői értekezleteket. (Iskolakezddéskor, novemberben és március hónapban.)

Negyedévenként megvizsgáljuk, hogy a tanulók rendelkeznek-e megfelelő számú érdemjeggyel. Félév, illetve év vége előtt 1 hónappal a gyengén vagy bukásra álló tanulók szüleit írásban tájékoztatjuk.

Kapcsolataink a következők szerint szerveződnek:

Szülői értekezletek: tanévnyitó és az osztályozó konferenciák után mindig, illetve alkalomszerűen.

- Típusai:
 - iskolai szintű,
 - osztály szintű,
 - rendkívüli.
- Nyílt fogadónap (félévenként). Tájékoztatás az ellenőrző könyv útján.
- Szaktanári fogadóórák (beosztás szerint).
- Konzultációk, személyes megbeszélések az érintettek között előre egyeztetett időpontban.

Iskolánk igényli a szülők (gondozók) folyamatos érdeklődését, véleménynyilvánítását és javaslattételét minden iskolát, diákot és a nevelést-oktatást érintő kérdésben, ezért bevezettük az év eleji igényfelmérést.

Pedagógiai munkánkat a Diákönkormányzat segíti. Nyitottak vagyunk minden olyan kezdeményezésre, amely támogatja pedagógusaink munkáját.

Tekintettel arra, hogy intézményünk országos beiskolázású (nem körzeti), ezért próbálkozásaink ellenére a szülői munkaközösség és iskolaszék nem működik megfelelőképpen.

A szülők tájékoztatása a különféle igénybe vehető kedvezményekről- szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon. Szükség szerint a gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésében.

- *Diáksport támogatása:*a törvényi szabályozás keretein belül

- *Kapcsolattartás a nevelési tanácsadókkal, szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal, előzőekben leírtuk.*

A sikeresség kritériumai /Mikor tekintjük elértnek a célt?

- Az iskola felméri az osztályokban a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű tanulókat az osztályfőnökök és ifjúságvédelmi felelősök segítségével.
- Az iskola együttműködik más szervezetekkel, amelyek megelőzési munkát is vállalnak. Az együttműködés osztályfőnöki órákon történik /pl. rendőrség, családsegítő/
- Családlátogatások alkalmával az osztályfőnök megismeri a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók családi körülményeit. Eredménye: a tanulók jelentős része beilleszkedik a közösségbe, káros szokások megszűnnek.

5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanítás-tanulás folyamatának mérője a rendszeres ellenőrzés és értékelés. Ennek iskolánkban tájékoztató, visszacsatoló, orientáló, megerősítő és minősítő funkciója van. E funkcióknak megfelelően élünk a pedagógiai értékelés mindhárom típusával. (diagnosztikus, formatív és szummatív értékelés)

A tanulói teljesítmények ellenőrzésének és értékelésének viszonyítási alapja:

- a tantervi követelmények
- az iskolai Pedagógiai Programjának, Nevelési program részében rögzített célok
- a Házi rend
- a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének szempontjai

Tanulói munka értékelése:

- a korrekt, egységes szempontú tanulói értékelés
- a visszajelzés
- önértékelés fejlesztése
- pályaorientáció megsegítése
- motiváló és interiorizáló

Ellenőrzés és értékelés alapelvei:

- legyen megalapozott, tükrözze a diák alapos ismeretét
- objektív, ugyanakkor személyre szóló legyen
- formái igazodjanak az életkori sajátosságokhoz
- kapcsolódjék hozzá tanulói önértékelés
- tükröződjön benne a tanár pozitív véleménye, a fejlődésbe vetett hite
- motiváljon, ne jelentsen ítélezést
- diagnosztikus, formatív, szummatív
- rendszeres, nyilvános
- következetes, indokolt, körültekintő

- átfogó, lényegre törő és igazságos

A tanulói ellenőrzés és értékelés általános szabályai:

- **a tanuló ellenőrzése, értékelése és minősítése személyre szabott legyen,**
- a szóbeli (vagy írásbeli) ellenőrzés - értékelés éves viszonylatban arányos, minimum havi gyakoriságú legyen,
- a különböző tanulói produktumok (pl. házi feladat, szorgalmi feladat, pontozásos rendszer stb.) azonos szempontok és értékrend alapján legyenek minősítve;
- a tanuló minden hónapban kapjon érdemjegyet;
- legyenek témazáró, illetve röpdolgozatok, de ezek ne helyettesítsék a szóbeli ellenőrzéseket;
- a gyakorlati munka ellenőrzését a produktum jellemzőinek összevetésével szóban vagy írásban végezzük;
- az év végi osztályzatok megállapításánál az egész évi teljesítményt vesszük figyelembe.
- A gimnázium 3. osztályában május hóban, próba-érettségit tartunk, amelynek előkészítését az érintett tanárok bevonásával április hóban végezzük el.

Tanulmányi munka értékelése

Az ismeretek, képességek értékelésének rendszere, a beszámoltatás módja

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
új tanulási, nevelési- oktatási szakaszok megkezdésekor 9. osztály elején Szakképzés megkezdésekor Szintvizsgáknál O. gimnázium osztály elején Minden felsőbb osztályba újonnan érkező diák esetén	a tanulási folyamat közben	tanulási, oktatási-nevelési szakaszok végén (témazárók) félévi beszámoló, tanév végén produktumok értékelése, 1-3. gimnáziumi osztály végén kis érettségi érettségi vizsga év végi szakmai vizsgák szakmai vizsgák képzés befejezésekor

A mérések célja

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
Minden osztályban a szaktanár és az adott osztályban tanítók tájékozódása az alapkészségek helyzetéről, a csoportba sorolás, folyamattervezés, egyéni fejlesztés érdekében.	A tanulási hibák feltárása, az eredményes tanulás elősegítése, visszacsatolás, motiválás és megerősítés, a teljesítmények minősítése.	A tanulói teljesítmények minősítése, céldiagnózis, elemző értékelés elkészítése, vizsgahelyzet átélése

A mérések tárgya

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
9-10. szakiskolai, 0. és 1. gimnáziumi osztály elején alap-kultúrtechnikák alkalmazása: olvasásmegértés, olvasás, írás, helyesírás, számolás Aktuális év elején tantárgyi tudás		tantervi témakörök adott tantárgyon belüli összegző tudás és rendszerben való elhelyezésének képessége

A mérések viszonyítási alapja

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
tanév végi tantervi követelmények	tantervi követelmények, pedagógiai program	tantervi követelmények

A mérések formája

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
írásbeli: tantárgyi és képesség tesztek szóbeli: felelet	szóbeli felelet: kérdések alapján, kész vázlat szerint, vázlatkészítéssel összekapcsolva, vázlat nélkül kiselőadás formájában, beszámolók páros és project feladatokról	a tantervi témakörök teljesítésének mérése írásban, szóban, gyakorlatban minden szakiskolai és gimnáziumi osztályban írásbeli vizsga: tantárgyi tesztek valamennyi

	írásbeli forma: tesztek, dolgozatok, pályázatok, projectek, térképek	vizsgatárgyból, szóbeli vizsga: írásbeli vizsga alól felmentettek számára
	tevékenységek végzése (készségtárgyak, szakképző évfolyamokon)	szakképző évfolyamokon írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsga
		4 gimnáziumi osztályban az érettségi (írásbeli és/vagy szóbeli vizsga)

A mérések értékelésének módja

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
Minden osztályban szöveges értékelés a fejlesztéseknél illetve a szülőkkal való személyes beszélgetés. tanulónként %-os, vagy a mérés tárgyának megfelelően konkrét szöveges értékelés.	érdemjeggyel legalább havonta egyszer %-os megfeleléssel rövid szöveges értékeléssel	a tantervi témakörök, vizsgák érdemjeggyel, szakképző évfolyamok elméleti és gyakorlati vizsgáin osztályzattal, 2-3. gimnáziumi osztályban a kísérettségien osztályzattal (két jegynek számít), érettségi vizsgán a szokásos értékelésnek megfelelően

A mérések követelményei

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
a helyi tantervben rögzített, szintezett követelmények (a kritérium szint nem teljesítésének a tanuló számára nincs osztályzattal, érdemjeggyel kifejezett következménye)		

A mérések sikerkritériumai

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
valamennyi újonnan érkező fiatal alkalmazott tudásáról diagnózis készül. az osztályban tanítók közös megbeszélésen megismerik ezt.	havonta legalább egy érdemjegy a szülők rendszeres tájékoztatása a tájékoztató füzet útján valamennyi érdemjegy bejegyzésével	a záróvizsgák zökkenőmentes lebonyolítása a tanulók tapasztalatokat gyűjtenek a vizsgahelyzetekről és osztályfőnökükkel elemzik azokat

a tennivalókat beépítik munkájukba.	mentori hálózaton és fejlesztő munka keretén belül évente kétszer szükség esetén gyakrabban rövid szöveges értékeléssel (a tanulónak önmagához viszonyított haladásáról illetve a követelmények teljesítéséről) külső személy bevonásával komplexebb segítő, támogató értékelés a szülő felé a tanulókról	
-------------------------------------	---	--

A mérések dokumentumai

DIAGNOSZTIKUS:	FORMATÍV:	SZUMMATÍV:
értékelő lapok, tesztek, dolgozatok tanári tevékenység - és eljárás lista a fejlesztésről.	naplók, ellenőrzők.	mérőlapok, tesztek, jegyzőkönyvek, bizonyítványok

Az ismeretek, képességek írásbeli értékelési rendszere

Írásbeli feladatoknál az osztályzatok megállapításának rendje:

91 - 100 %	teljesítés	jeles	(5) osztályzat
72 - 90 %	teljesítés	jó	(4) osztályzat
52 - 71 %	teljesítés	közepes	(3) osztályzat
36 - 51 %	teljesítés	elégséges	(2) osztályzat
36 % alatt	teljesítés	elégtelen	(1) osztályzat.

A jelzett %-os aránytól a szaktanárok indokolt esetben eltérhetnek (pl.: háziversenyek, tehetséggondozás, felzárkóztatás stb.). Központilag kiadott értékelésnél azt kell követni! A gyakorlati munka ellenőrzése, értékelése kapcsán is ezt a módszert ajánlott követni.

Írásbeli számonkérés (beszámoló) rendje:

- röpdolgozatok, felmérők csak a szakórán végezhetők az osztályban tanulók jelenlétében, közreműködésével;
- a feladatok pontozása és az osztályzatok kialakítása a tanulók előtt ismertnek kell lennie;
- javítás után az értékelést meg kell mutatni a tanulóknak;
- tanulói észrevétel esetén annak jogosságát elbírálva korrigálni kell – ha szükséges – az érdemjegyet;

- a szokásos módon az osztályzatokról a szülőket is tájékoztatni kell;
- ha az osztály 50 %-a írásbeli feladatok megoldását eredménytelenül (elégtelen) teljesítette, akkor ismételt felkészítés után az írásbelit meg kell ismételni.

Az ismeretek, képességek szóbeli ellenőrzéseknél az osztályzatok megállapításának rendje:

- jeles (5); ha önálló, lényegre mutató, folyamatos, összefüggő a felelet,
- jó (4); ha önállóan, kisebb segítséggel és bizonytalansággal, de a követelményeknek megfelelő a felelet,
- közepes (3); ha pontatlan, több hibával, tanári segédlettel és kiegészítéssel, rendszerezés nélküli a felelet,
- elégséges (2); ha nehézkes, erősen hiányos, az ismereteket csak kérdésekre felidéző, összefüggés nélküli: minimális értékű a felelet,
- elégtelen (1); ha elfogadhatatlan tartalmú, összefüggéstelen, zavaros a felelet.

5.1 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni (tanulósobai) felkészüléshez kapcsolt írásbeli feladatoknál alkalmazott elvek:

- szolgálja az ismeretszerzés gyakorlatát;
- önálló feladatmegoldást szolgálja;
- jól kiegészítse a megérést szolgáló gyakorlás az elméleti felkészülést;
- az órán végzett gyakorlás, feladatmegoldás kiegészítését is lássa el;
- időben egy-egy tantárgyból a házi feladat megoldása maximum 30 percet igényeljen;
- gyakorlatias feladatok képezzék az anyagot;
- a számon kérésnél ne kerüljön a házi feladat megoldása osztályzásra, illetve csak akkor, ha egyértelmű az önálló munkavégzés.

6. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Minden tanév elején védőnő és iskolaorvos fizikai állapotfelmérést készít az iskolánkban tanuló fiatalokról.

Mozgássérült fiatalok esetén megfigyelési szempontok

Diagnózis, műtéti állapotok, társuló diszfunkciók
 Elbocsátó intézmény (állapotjellemzés)
 Korábbi foglalkoztatási forma
 Általános jellemzés (változások előző állapothoz képest)
 Allergia
 Görcskészség

Izomtónus
Helyzetváltoztatás
Ülés
Állás
Járás
Manipuláció
Írás módja
Beszédszervek állapota

Nem mozgássérült fiatalok esetén

2010/2011-es tanévben felmért képességek a következők voltak:

1. Kardio-respiratorikus állóképesség tesztjei: Cooper teszt (12 perces futás)

2. Motoros fittség tesztjei:

- helyből távolugrás
- felülések
- függeszkedés hajlított karral
- ingafutás
- fekvőtámasz 1 perc alatt
- 60 m-es síkfutás

3.

- Büntetődobás kosárlabdával
- Kislabda dobás
- Medicinlabda dobás
- Súlylökés

7. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

7.1 Környezeti nevelési és egészségnevelési program

7.2 Az környezeti nevelés célja az iskolában

A Nemzeti Alaptanterv az iskolák környezeti nevelési feladatait minden műveltségi területre általánosan és konkrétan, az egyes műveltségi területekre is megfogalmazza. Ebből következik, hogy nem szorítkozhatunk sem egyetlen életszakaszra vagy tantárgyra, hanem csak a nevelés, oktatás egészére.

7.3 A környezeti nevelés kerettantervi előírásai

„A környezeti nevelés és oktatás a környezeti értékek felismerését és a környezetre vonatkozó fogalmak tisztázását szolgálja. Törekvése olyan képességek kialakulásának elősegítése, melyek szükségesek az emberi kultúrák és a környezet közötti kölcsönkapcsolatok

megértéséhez, a környezetorientált magatartás, a környezeti minőség javítását célzó, tudatos és felelősségteljes cselekvési készség kifejlődéséhez.”

Iskolánk nem alapfeladata környezetvédelmi szakemberek képzése, de környezeti nevelésünkkel elősegíthetjük tanulóink környezettel kapcsolatos magatartásának és életvitelének alakulását.

7.4 Iskolánk környezeti neveléssel összefüggő feladatai beépíthetőek:

- az anyagi világ természettudományos összefüggéseit bemutató tantárgyakba (fizika, kémia, biológia),
- az ember és környezete kapcsolatait sokoldalúan vizsgáló földrajz tantárgyba,
- a különböző technológiák életünk mindennapjainak környezetre gyakorolt hatásait feltáró szakmai alapozó ismeretek tantárgyaiba,
- a felelősségvállaló, környezettudatos állampolgári magatartást, környezeti erkölcsöt, személyes világnézetet alapozó történelem, társadalomismeret és emberismeret tantárgyakba,
- a természet és épített környezetünk szépségeit, harmóniáját közvetítő anyanyelv és irodalom valamint a művészeti tantárgyakba,
- az osztályfőnöki órák anyagába,
- az e célra szervezett iskolai munkatervi programokba (akciók, ünnepségek, tanulmányi kirándulások, természetnap, stb.)
- iskolai nevelésen kívüli lehetőségeinkbe (múzeumi programok, növény és állatkerti programok, nemzeti parkok, környezetvédelmi oktatóközpontok, környezetvédő civil szervezetek programjai).

7.5 A középiskolai környezeti nevelés előzményei és szükségszerűen érvényesülő szempontjai:

- a tanuló környezetkultúrájának gyökerei a család környezetkultúrájában,
- környezeti ismereteket az általános iskola nevelési és oktatási folyamata megalapozta,
- az ember és a környezet megbonthatatlan kapcsolata a környezeti nevelés fő célját jelenti,
- a környezeti nevelés összhangra törekszik a nevelés alapvető értékeivel, képviseli a humanizmust, toleranciát, demokratizmust,
- a felelős környezeti magatartás formálja a tanuló személyes aktivitását, tevékenységét, illetve arra épít.
- igyekszik a tanulóknak tartós, maradandó irányultságokat erősíteni a közös és személyes jövő és boldogulás iránt.
- a hatékonyság érdekében törekedni kell a hitelességre, nyitottságra, együttműködésre, segítő emberségre.

7.6 A környezeti nevelés módszerei

- az adott téma sokoldalú megközelítése (természettudományi és társadalmi),
- analízis - szintetizáló megismerési folyamat mellett a holisztikus megismerési folyamatra törekvés,

- lokalitás - globalitás szétválaszthatatlanságának bemutatása,
- élményhelyzetek biztosítása,
- folyamatos kommunikáció tanár - diák között az ember – környezete vonatkozásában.

7.7 Az iskolában megjelenő környezeti nevelési tartalmak a helyi tantervben

a.) A közismereti tantárgyakban megjelenő ismeretek (témakörök)

(Lásd e téma függelékeként a helyi tanterveket!)

b.) A szakképzéshez kapcsolódó környezeti nevelés

A szakmai terület képzési rendszerének ez ideig is szerves részét képezte a környezetvédelmi ismeretek oktatása. Pontos és részletes ismeretanyagot adtunk tanulóinknak szűkebb szakterületük tevékenységéről környezetvédelmi szabály- és eljárásrendjével kapcsolatosan.

Az eddigieket kiegészítve még hatékonyabban tervezzük az egyéni és kollektív ökotudat létrehozását, megszilárdítását, szorosan kapcsolódva a fentiekben leírt közismereti környezeti neveléshez.

Még kiemeltebben kezeljük az új termékek, gyártmányok és alkalmazott technológiák környezetvédelmi aspektusait. Hasznos ismereteket adunk a modern információs technológiák környezetvédelmi következményeiről, alkalmazásuk hasznáról, ebben rejlő lehetőségekről.

A szakmai képzéseken belül érintőlegesen, de kitérünk a modern közgazdaságtan környezeti értékelésére. A környezeti makro- és mikroökómia néhány elemére (fenntartható fejlődés, eltartó képesség, fenntartható ipari-, mezőgazdasági stratégiák, stb.), utalva a természeti erőforrások és a környezetszennyezés gazdaságtanára.

7.8 Környezeti nevelésünk tanórán kívüli programjai

Iskolai programok

- szakkör: környezeti probléma alaposabb megismerését segítő
- tanulmányi kirándulás: hazánk történelmi és természeti emlékhelyeire szervezeten
- tanévenként az iskola munkatervében tervezetten:
 - Föld napja vetélkedő,
 - folyamatos szelektív hulladékgyűjtés (száraz elem, műanyag, papír),
 - plakát, fotó, grafiti készítése környezetvédelmi témakörből,
 - osztályok tisztasági versenye,
 - természetnap.

Együttműködés

Résztétel a környezeti nevelés segítségét célzó pályázatokban – a kiírás lehetőségei szerint, a Tanév Rendjének megfelelően.

Együttműködés a kerületi és tágabb környezetben működő hivatalos és civil szervezetekkel.

7.9 Az iskolai egészségnevelés lehetőségei:

- ismeret közérthető átadása, az egészség megvédése a betegségek megelőzése céljából,
- az élet és az egészség alapvető értékeinek megtanítása, illetve ezek megóvására magatartási alternatívák ajánlása,
- a tanulók motiválása az egészséges magatartás elsajátítása céljából,
- az iskolai környezet megfelelő kialakítása a testi-, lelki-, szociális fejlődés biztosítása céljából. Ebben a pedagógusoknak is jelentős szerepük van a mintaadással, illetve azzal, hogy rávilágítanak az egészség, a szervezet és a környezet közötti dinamikus egyensúlyra.

7.10 Iskolánk egészségnevelésének főbb színterei:

- a tanórák (elsősorban a biológiaórák, az osztályfőnöki és a testnevelés órák adott témáihoz kapcsolatosan),
- mindennapos testedzés lehetősége (a kötelező testnevelési, könnyített testnevelési és mozgásnevelési órákon kívül minden délután különböző sportolási lehetőségek várják a tanulókat: labdajátékok, kondicionáló torna stb.). Ennek beosztása a tanév helyi rendjének mellékleteként jelenik meg.
- munkavédelmi és tűzvédelmi oktatások (az iskolai helyiségek, eszközök, gépek, berendezések szakszerű használatának ismertetése minden tanév elején, a tanműhelyekben az új technológiák alkalmazása előtt, és a rendkívüli szakmai programok előtt),
- elsősegély nyújtási bemutatók,
- figyelünk a tanulók hangulatának változásaira, ha pedagógiai eszközeinkkel nem érünk el eredményt, szakszolgálat igénybevételét javasoljuk,
- meghívott szakemberek által tartott előadások,
- közlekedési szabályokról, a „legális” és illegális drogokról és hatásukról a pedagógusok, tanulók részvételével felvilágosító előadások,
- pedagógusok felvilágosító munkával, személyes példamutatással küzdenek a dohányzás ellen,
- kiemelten kezeljük iskolánk helyiségeinek rendbetartását, tisztaságát.
- tantermeink szellőztetését rendszeressé tesszük,
- hirdető tábláinkon felhívjuk a figyelmet a káros szenvedélyek elkerülésére, következményeire,
- figyelünk a tanulók egyenletes leterhelésére,
- évente a tanév rendjébe iktatott „egészségnapon” figyelemfelkeltő előadásokat tartunk.

7.11 Speciális programjaink meghatározása, kialakítása

Az ifjúságvédelmi felelős koordinálásában rendszeresen tartunk minden évfolyam tanulói számára drogprevenciós foglalkozásokat. Tanévenként legalább két alkalommal sor kerül külső előadók (rendőrségi szakemberek, orvosok, meggyógyult egykori kábítószerfüggők) által tartott rendhagyó osztályfőnöki órákra. A **biológia tantárgy helyi tantervébe**, illetve az **osztályfőnöki órák egészségnevelésre fordított időkeretébe** drog-, dohányzásmegelőző és alkohol prevenciós foglalkozásokat iktattunk be.

7.12 Az egészségneveléssel, speciális programok megvalósításával kapcsolatos feladatok

7.12.1 Prevenció

- Meghívott előadók segítségével beszélgetések az alkoholról, dohányzásról, drogról
- Felvilágosító előadással egybekötött látogatás a tinédzser-ambulancián
- Kortárssegítő tréningen való részvétel
- Konfliktuskezelési technikák tanítása
- Egészségnevelés
- Pályaválasztási tanácsadás – előadó meghívása a Munkaügyi Központból

Az ifjúságvédelmi prevenciós munkát segíti a pszichológus és az iskolában heti egy alkalommal rendelő – a tanulók egészségügyi szűrővizsgálatát is elvégző – iskolaorvos.

7.12.2 Szűrés

Hátrányos helyzetűnek célszerű tekinteni azokat a tanulókat, akik körülményeik miatt a társadalmi érvényesülésben akadályoztatva vannak, korlátozottak az alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségeik, a szociokulturális háttérük az átlagoshoz viszonyítva alacsony.

Az állami gondozás alatt álló fiatalok száma iskolánkban a 2010/11-es tanévben 10 fő, ez tekintve, hogy tanulóink száma 175 fő, igen magas arányú. Az állami gondozott tanulóink nevelése kiemelt nehézségű feladatot igényel tanárainktól.

A halmozottan hátrányos helyzetű, roma származású diákjaink a tanáraink segítő, egyéni bánásmódot alkalmazó nevelési módszereinek eredményeként az iskolai közösségbe megfelelően beilleszkedtek. Az anyagi helyzetüket nemcsak iskolai segélyekkel, hanem a számukra kiírt pályázatok benyújtásával is próbáljuk segíteni.

7.12.3 Együttműködés külső szervezetekkel

Az ifjúságvédelmi munkában a következő szervezetekkel építettünk ki kapcsolatokat:

- Nevelési Tanácsadó
- Fővárosi Munkaügyi Központ
- Tinédzser Ambulancia
- Kortárs-segítő csoportokat szervező intézmények: Semmelweis Egyetem, civilszervezetek
- II. kerületi Oktatási Iroda

7.13 Drogprevenció

Programunkban a „Nemzeti Stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására” című dokumentumban megfogalmazott egészségfejlesztést, mint komplex prevenciós módszert alkalmazzuk, amelynek lényeges eleme a pozitív egészségfogalom, valamint a különböző – egészséges életvitelhez szükséges – készségek fejlesztése. Iskolánkban a nevelés keretében történő megelőzést célzó primer prevenció akkor a leghatékonyabb, ha nem pusztán információra épül, hanem megtanítja a fiatalokat a szociális környezetükkel való bánásmódra és pozitív alternatívát is nyújt.

A drogprevenciós tevékenységünk elemei:

- önismeret, én-erősítés, én-elfogadás
- konfliktuskezelés
- szorongásoldás
- a drogmentes életvitelhez szükséges készségek fejlesztése
- a drogfogyasztás pozitív alternatívái
- korrekt tájékoztatás a drogok fajtáiról, hatásairól
- a drogfogyasztás és árusítás jogi következményei
- életmód-klub szervezése
- kortárstalálkozó szervezése
- természetnap szervezése
- iskolai egészségnapok

7.14 Pedagógusaink és tanulóink és rendszeres egészségügyi szűrése, mérése

Közegészségügyi feladatok végrehajtása:

Az iskolában tanulók és a kollégiumban szakorvosi ellátást kapnak.

A közegészségügyi feladatok végrehajtása keretében végzett feladatok:

- szűrővizsgálat
- orvosi vizsgálatok minden tanulónál terv szerint
- tájékoztatás a különböző szűrővizsgálatokról
- tisztasági vizsgálatok (közös használatú helyiségek rendszeres ellenőrzése),
- elsősegélynyújtás,
- balesetek jelentése, jegyzőkönyv készítése,
- akut egészségügyi problémák esetén segítséget nyújtás a megfelelő egészségügyi intézmény kiválasztásában.

A fentiek meglétét az ÁNTSZ időszakosan ellenőrzi az iskolában.

7.15 Programjaink megvalósítása

Tanítási órákon, Osztályfőnöki órákon

9. évfolyamon

- egymás megismerése közösségformálás
- önértékelés
- az egészséges, szilárd énkép alapjai
- a kudarcátűrési képességének megszerzése
- a lelki egészséget veszélyeztető tényezők
- serdülőkori szorongás
- dohányzás
- alkohol
- „igenek és nemek az életben”

10. évfolyamon

- kommunikáció
- barátságok
- konfliktuskezelés
- felelősség önmagunkért és egymásért
- családtervezés módjai
- szexuális úton terjedő betegségek
- AIDS

11. évfolyamon

- a mozgás szerepe a szervezet egészséges működésében
- táplálkozás, étrend
- „én és a kilóim”
- lelki egészsége
- felnőtté válás

12. évfolyamon

- önismeret, pályaválasztás
- férfi-női szerepek
- család
- relaxáció
- jövőre irányulás – én ideálok
- hogyan álljunk helyt a munkaerőpiacon

Az osztályfőnöki órákon kívül elsősorban a **biológia, a kémia, természetismeret, etika, és testnevelés** órák helyi tantervébe építettünk a témához tartozó kapcsolódási pontokat.

8. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

. A tanuló magatartása, szorgalma, értékelésének és minősítésének követelményei

Szemponatok a magatartás minősítéséhez

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Fegyelmezettség	állandó, nagyfokú	megfelelő	zavaró, kifogásolható, ingadozó	gyakran zavaró, erősen kifogásolható
2. Hangnem, viselkedéskultúra	kifogástalan, példaértékű, udvarias, tisztelettudó	egyenletes, kevésbé nagy kivetnivalót	udvariatlan, nyegle	durva, goromba, hangoskodó, közönséges
3. Közösségi és társas kapcsolat	aktív, pozitív, jóindulatú, segítőkész	kezdemenyező, résztvevő	nem ártó, közömbös, vonakodó	negatív, ártó, megfélemlítő
4. Házi rend betartása	betartó, illetve arra ösztönző	betartó	részben betartó	sokat vétő
5. Felelősségérzet	Vállaló	fejlődő	ingadozó	felelőtlen, megbízhatatlan

Szemponatok a szorgalom minősítéséhez

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munka	céltudatosságra törekvő, igényes, pontos	figyelmes, törekvő	ingadozó	igénytelen
2. Munkavégzés	kitartó, pontos, megbízható, önálló	rendszeres, többnyire önálló	rendszertelen, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudat	magasfokú	megfelelő, néha ösztökélni kell	felszerelése gyakran hiányos, gyakran kell ösztökélni	hiányos, nincs felszerelése, állandóan ösztökélni kell
4. Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunka	rendszeres, érdeklődő	esetenként ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

A jutalmazás sajátos elemei iskolánkban:

Az arra érdemes tanulókat könyvvvel, oklevéllel, ajándéktárggyal és az ADDETUR Iskoláért emlékplakettal, esetenként ösztöndíjjal jutalmazzuk.

Dicséretetek

Azt a tanulót, tanulói közösséget, csoportot, aki tanulmányi munkáját, tanórán kívüli tevékenységeit kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, példamutató magatartást tanúsít, valamely versenyen kiemelkedő eredményt ér el, közösségében tartósan jó szervezőként és irányítóként dolgozik, példát mutat toleranciából társainak önzetlen megsegítéséből, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Elismerésként adható szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi írásbeli dicséret. Az egész évben kiemelkedő munkát végző tanuló tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba be kell írni.

Egyéb tárgyi jutalmak

A tanuló illetve a tanulói csoportok kiemelkedő munkájukért jutalmazhatók kirándulással, táborozással, színházlátogatással és a közös tevékenységhez kapcsolódó eszközökkel, felszerelésekkel.

Tanulmányi ösztöndíj

Ösztöndíj adható annak a tanulónak, akinek tanulmányi átlaga a félév és a tanév végén legalább 4,5. Az ösztöndíjak odaítéléséről és azok mértékéről, a nevelőtestület javaslatára, minden év szeptemberében és februárjában az igazgató dönt.

„ADDETUR Iskoláért” Emlékplakett

Tanév végén egy tanuló és egy iskolai dolgozó kaphatja meg. Az odaítélés feltétele az iskola érdekében folyamatosan végzett jelentős tevékenység. Az odaítélésről a diákok és dolgozók szavazatai alapján az igazgató dönt.

9. Az iskolában tehető vizsgák és központilag végrehajtott mérések rendje

9.1 Érettségi vizsga

Követelményeit az Érettségi vizsgaszabályzat határozza meg.

A 12. évfolyam befejezése után az érettségi vizsga 4 kötelező és 1 kötelezően választható tantárgy követelményeinek teljesítése esetén eredményes.

Bizonyítvány: a középiskolai végzettséget tanúsítja.

Jogosít: felsőoktatási intézménybe való felvételre, szakképzésbe való bekapcsolódásra, munkakör betöltésére, érettségire épülő tevékenység folytatására.

Az érettségi vizsga letétele után a hallgatók az OKJ-ben "k"-val jelölt szakképzésekbe kapcsolódhatnak be, illetve főiskolákon és egyetemeken folytathatják tanulmányaikat.

Az iskolában érettségi vizsgatárgyként választható az iskola helyi tantervében megnevezett bármely tantárgy.

9.2 Az érettségi vizsgára az alábbi tantárgyakból és szinteken készít fel az iskola:

Tantárgy	Középszint	Emelt szint
magyar nyelv és irodalom	igen	igen
matematika	igen	igen
történelem	igen	igen
angol nyelv	igen	igen
német nyelv	igen	igen
rajz és vizuális kultúra	igen	igen
ének-zene	igen	igen
földrajz	igen	igen
biológia	igen	igen
kémia	igen	igen
informatika	igen	igen
mozgókép-kultúra és médiaismeret	igen	igen
testnevelés	igen	nem

9.3 Az érettségi vizsgára bocsátás feltételei:

Az érettségi vizsgát megkezdheti az a jelentkező, aki az adott tantárgyból az iskola helyi tantervében előírt követelményeket teljesítette, és erről bizonyítványa van. Amennyiben a tanulmányok befejezése előtt kíván valaki érettségi vizsgát tenni, a követelmények teljesítéséről osztályozó vizsgán kell számot adnia.

Az osztályozó vizsga 3 tagú bizottság előtt történik, írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. Követelményeit a vizsgázók a kijelölt vizsgaidőpont előtt minimum két hónappal megkapják. Az osztályozó vizsgáról készült jegyzőkönyv helyettesíti a bizonyítványt a tanulmányok befejezéséig.

9.4 Mentességek kezelése

A mentességre irányuló kérelmet a vizsgára jelentkező a jelentkezési lappal együtt nyújtja be az iskola igazgatójának. Az igazgató a kérelemhez csatolt szakértői vélemény alapján dönt a mentesség megadásáról.

9.5 A szülők és a vizsgázók tájékoztatása

Az iskola első ízben a gimnáziumi 2. évfolyam végén tájékoztatja a szülőket és a tanulókat a vizsgára felkészítő foglalkozásokról, a vizsgára jelentkezés feltételeiről, a választható vizsgatárgyakról és vizsgaszintekről. Tájékoztatja továbbá az érintetteket a mentességekkel kapcsolatos tennivalókról, az előrehozott érettségi vizsga lehetőségeiről. A 12. évfolyam elején a tájékoztatást megismételjük.

9.6 A középszintű érettségi vizsga témakörei

1. BÖLCSESZETTUDOMÁNYI, MŰVÉSZETI TÁRGYAK, EGYÉB

.1. Dráma

- .1.1. Színház- és drámatörténet
 - Az ókori színház és dráma
 - .1.1.1. A középkori Európa színháza és drámája
 - .1.1.2. Az angol reneszánsz színház és dráma
 - .1.1.3. A spanyol barokk dráma és színház
 - .1.1.4. A francia klasszicista dráma
 - .1.1.5. A régi magyar dráma néhány alkotása
 - .1.1.6. A XIX-XX. századi magyar színház és dráma
 - .1.1.7. A modern polgári dráma és színház kialakulása
 - .1.1.8. Csehov és Sztanyiszlavszkij
 - .1.1.9. Brecht színháza és drámái
 - .1.1.10. A XX. század meghatározó színházi irányzatai, jelentős drámaírói
 - .1.1.11. Napjaink legfontosabb színházi irányzatai és a kortárs drámairodalom
- .1.2. Színház- és drámaelmélet
 - .1.2.1. A drámai műnem sajátosságai
 - .1.2.2. A dráma / a színjáték mint kommunikáció
 - .1.2.3. A dráma szerkezeti felépítése
 - .1.2.4. Dramaturgiai és színházelméleti alapfogalmak
 - .1.2.5. A színházművészet mint összművészet sajátosságai
 - .1.2.6. Színházi szakmák
- .1.3. Színházi műfajok
 - .1.3.1. A rituális játék / szertartásjáték
 - .1.3.2. A tragédia
 - .1.3.3. A komédia
 - .1.3.4. A realista színjáték
 - .1.3.5. Az abszurd és a groteszk
 - .1.3.6. Bábjáték
 - .1.3.7. Zenés, tánc- és mozgásszínház
- .1.4. Drámajáték
 - .1.4.1. Helyzetgyakorlatok
 - .1.4.2. Történet szerkesztése és megjelenítése
 - .1.4.3. Improvizáció
 - .1.4.4. Drámajáték
 - .1.4.5. Drámapedagógia
- .1.5. Mozgás-, tánc- és mozgásszínházi ismeretek
 - .1.5.1. Szituáció megfogalmazása állóképben, mozdulatsorral
 - .1.5.2. Improvizáció zenére vagy témára
 - .1.5.3. Összetett improvizáció létrehozása és bemutatása
- .1.6. Bábjáték
 - .1.6.1. A tanulók által a képzés során készített bábok és/vagy maszkok alkalmazása drámamunkában
- .1.7. Beszéd, vers- és prózamondás, egyéni vagy közös daléneklés
 - .1.7.1. A beszédtechnika alapjai
 - .1.7.2. Lírai, epikai és drámai alkotások tolmácsolása
 - .1.7.3. Pódiumműfajok
 - .1.7.4. Egyéni vagy közös daléneklés

.2. Emberismeret és etika

- .2.1. Az emberi természet
- .2.2. Az erkölcsi lény
- .2.3. Az erkölcsi cselekedet
- .2.4. Az etika megalapozása
- .2.5. Az erények és a jellem
- .2.6. Társas kapcsolatok
- .2.7. Erkölcs és társadalom
- .2.8. Vallás és erkölcs
- .2.9. Korunk erkölcsi kihívásai

.3. Ének-zene

- .3.1. Reprodukálás
 - .3.1.1. Éneklés
 - .3.1.2. Műelemzés
- .3.2. Befogadás
 - .3.2.1. Zenetörténet
 - .3.2.2. Zenefelismerés
 - .3.2.3. Zeneelmélet
 - .3.2.4. Dallamírás

.4. Filozófia

- .4.1. Filozófiai problémák
 - .4.1.1. Mi a filozófia?
 - .4.1.2. A létre vonatkozó kérdés
 - .4.1.3. A test-lélek probléma
 - .4.1.4. Megismerhetőség, igazság, bizonyosság
 - .4.1.5. Az én problémája
 - .4.1.6. Az idő filozófiai értelmezése
 - .4.1.7. Végesség és végtelenség
 - .4.1.8. Az érték problémája: a jó és a szép
 - .4.1.9. A szabadság kérdése
 - .4.1.10. Erkölcsi univerzalizmus és relativizmus
 - .4.1.11. A környezet- és bioetika problémái
 - .4.1.12. Globalizáció és társadalom
 - .4.1.13. Hit és tudás
- .4.2. Filozófusok
 - .4.2.1. Platón
 - .4.2.2. Arisztotelész
 - .4.2.3. Szent Ágoston
 - .4.2.4. Aquinói Szent Tamás
 - .4.2.5. F. Bacon
 - .4.2.6. Descartes
 - .4.2.7. Locke
 - .4.2.8. Berkeley
 - .4.2.9. Hume
 - .4.2.10. Spinoza
 - .4.2.11. Rousseau
 - .4.2.12. Kant
 - .4.2.13. Hegel
 - .4.2.14. Marx
 - .4.2.15. Comte

- .4.2.16. J. S. Mill
- .4.2.17. Schopenhauer
- .4.2.18. Kierkegaard
- .4.2.19. Nietzsche
- .4.2.20. Bergson
- .4.2.21. Husserl
- .4.2.22. Heidegger
- .4.2.23. Sartre
- .4.2.24. Bécsi Kör
- .4.2.25. K. Popper
- .4.2.26. Kuhn
- .4.2.27. Wittgenstein
- .4.3. Korszakok, irányzatok
 - .4.3.1. Antik görög filozófia
 - .4.3.2. Patrisztika és skolasztika
 - .4.3.3. Felvilágosodás
 - .4.3.4. Német idealizmus
 - .4.3.5. Életfilozófiák
 - .4.3.6. Pozitívizmus; Logikai pozitívizmus; Analitikus filozófia
 - .4.3.7. Posztmodern

.5. Magyar nyelv és irodalom

- .5.1. Magyar nyelv
 - .5.1.1. Ember és nyelv
 - .5.1.2. Kommunikáció
 - .5.1.3. A magyar nyelv története
 - .5.1.4. Nyelv és társadalom
 - .5.1.5. Nyelvi szintek
 - .5.1.6. A szöveg
 - .5.1.7. A retorika alapjai
 - .5.1.8. Stílus és jelentés
- .5.2. Irodalom
 - .5.2.1. Szerzők, művek
 - .5.2.1.1. Életművek
 - .5.2.1.2. Portrék
 - .5.2.1.3. Látásmódok
 - .5.2.1.4. A kortárs irodalomból
 - .5.2.1.5. Világirodalom
 - .5.2.1.6. Színház és dráma
 - .5.2.1.7. Az irodalom határterületei
 - .5.2.1.8. Regionális kultúra
 - .5.2.2. Értelmezési szintek, megközelítések
 - .5.2.2.1. Témák, motívumok
 - .5.2.2.2. Műfajok, poétika
 - .5.2.2.3. Korszakok, stílustörténet

1.6. Rajz és vizuális kultúra

- .6.1. Alkotás
 - .6.1.1. Vizuális eszközök
 - .5.2.2.4. Vizuális nyelv
 - .5.2.2.5. Technikák

- .6.1.2. Tevékenységszintek
 - .5.2.2.6. Ábrázolás, látványértelmezés
 - .5.2.2.7. Megjelenítés, közlés, kifejezés
- 1.6.2. Befogadás
- 1.6.3. Vizuális eszközök
 - 1.6.3.1. Megjelenítés sajátosságai
 - 1.6.3.2. Technikák, tevékenységterületek
 - 1.6.3.3. Vizuális kommunikáció
 - Tárgy- és környezetkultúra
 - Kifejezés és képzőművészet

1.7. Társadalomismeret

- 1.7.1. Társadalomismeret
 - 1.7.1.1. A társadalmi szabályok
 - 1.7.1.2. Jogi alapismeretek
 - 1.7.1.3. Állampolgári ismeretek
 - 1.7.1.4. A család és a felnőtté válás
 - 1.7.1.5. Kultúra és közösség
 - 1.7.1.6. A társadalmi viszonyok
- 1.7.2. Jelenismeret
 - 1.7.2.1. Az új gazdasági és társadalmi világrend
 - 1.7.2.2. Kultúra és globalizáció
 - 1.7.2.3. Az életmód átalakulása
 - 1.7.2.4. A növekedés határai
- 1.7.3. Gazdasági ismeretek
 - 1.7.3.1. Vállalkozás, vállalkozó
 - 1.7.3.2. A vállalkozások szerepe, jelentősége a magyar gazdaságban
 - 1.7.3.3. A gazdasági környezet
 - 1.7.3.4. A marketing alapjai
 - 1.7.3.5. A vállalkozás finanszírozása
 - 1.7.3.6. Fogyasztó a piacgazdaságban
 - 1.7.3.7. Nemzetközi kereskedelem
- 1.7.4. Pszichológia
 - 1.7.4.1. A test és a lélek, az emberi én és a tudat
 - 1.7.4.2. A kognitív funkciók
 - 1.7.4.3. A beszéd és a kommunikáció
 - 1.7.4.4. A motiváció, az érzelmek és az akarat
 - 1.7.4.5. A szocializáció folyamata. A személyiség és a társas jelenségek
 - 1.7.4.6. Léleki egészség és betegség

1.8. Testnevelés

- 1.8.1. Elméleti ismeretek
 - 1.8.1.1. A magyar sportsikerek
 - 1.8.1.2. A harmonikus testi fejlődés
 - 1.8.1.3. Az egészséges életmód
 - 1.8.1.4. Testi képességek
 - 1.8.1.5. Gimnasztika
 - 1.8.1.6. Atlétika
 - 1.8.1.7. Torna
 - 1.8.1.8. Ritmikus gimnasztika
 - 1.8.1.9. Küzdősportok, önvédelem

- 1.8.1.10. Úszás
- 1.8.1.11. Testnevelési - és sportjátékok
- 1.8.1.12. Természetben űzhető sportok
- 1.8.2. Gyakorlati ismeretek
 - 1.8.2.1. Gimnasztika
 - 1.8.2.2. Atlétika
 - 1.8.2.3. Torna
 - 1.8.2.4. Küzdősportok, önvédelem
 - 1.8.2.5. Úszás
 - 1.8.2.6. Testnevelési- és sportjátékok

1.9. Történelem

- 1.9.1. Az ókor és kultúrája
 - 1.9.1.1. Vallás és kultúra az ókori Keleten
 - 1.9.1.2. A demokrácia kialakulása Athénban
 - 1.9.1.3. A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralkodó kialakulása
 - 1.9.1.4. Az antik hitvilág, művészet, tudomány
 - 1.9.1.5. A kereszténység kialakulása és elterjedése
 - 1.9.1.6. A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása
- 1.9.2. A középkor
 - 1.9.2.1. A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői
 - 1.9.2.2. A nyugati és keleti kereszténység
 - 1.9.2.3. Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése
 - 1.9.2.4. A középkori városok
 - 1.9.2.5. Egyházi és világi kultúra a középkorban
 - 1.9.2.6. A humanizmus és a reneszánsz Itáliában
 - 1.9.2.7. Az angol és a francia rendi állam működése
 - 1.9.2.8. Az Oszmán Birodalom terjeszkedése
- 1.9.3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
 - 1.9.3.1. A magyar nép őstörténete és vándorlása
 - 1.9.3.2. A honfoglalástól az államalapításig
 - 1.9.3.3. Az Árpád-kor
 - 1.9.3.4. Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond idején
 - 1.9.3.5. A Hunyadiak
 - 1.9.3.6. Kultúra és művelődés
- 1.9.4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
 - 1.9.4.1. A nagy földrajzi felfedezések és következményei
 - 1.9.4.2. Reformáció és katolikus megújulás
 - 1.9.4.3. A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában
- 1.9.5. A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás
- 1.9.6. Magyarország a Habsburg Birodalomban
 - 1.9.6.1. A mohácsi csata és az ország három részre szakadása
 - 1.9.6.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
 - 1.9.6.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
 - 1.9.6.4. Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
 - 1.9.6.5. Művelődés, egyházak, iskolák
- 1.9.7. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora

- 1.9.7.1. A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata
- 1.9.7.2. A napóleoni háborúk és a Szent Szövetség Európája
- 1.9.7.3. A XIX. század eszméi
- 1.9.7.4. Az ipari forradalom és következményei
- 1.9.7.5. Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón
- 1.9.7.6. Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik
- 1.9.7.7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
- 1.9.7.7. A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései
- 1.9.7.8. A reformkori művelődés, kultúra
- 1.9.7.9. A polgári forradalom
- 1.9.7.10. A szabadságharc
- 1.9.7.11. A kiegyezés előzményei és megszületése
- 1.9.7.12. Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában
- 1.9.7.13. Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése
- 1.9.8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
 - 1.9.8.1. Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék
 - 1.9.8.2. A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban
 - 1.9.8.3. Tekintélyuralmi rendszerek Közép-Európában és az olasz fasizmus
 - 1.9.8.4. Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság
 - 1.9.8.5. A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa
 - 1.9.8.6. A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években
 - 1.9.8.7. A második világháború előzményei jelentős fordulatai
 - 1.9.8.8. A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői
 - 1.9.8.9. A szocialista rendszerek bukása
- 1.9.9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
 - 1.9.9.1. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei
 - 1.9.9.2. A Horthy-rendszer jellege és jellemzői
 - 1.9.9.3. Művelődési viszonyok és az életmód
 - 1.9.9.4. A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái
 - 1.9.9.5. Magyarország részvétele a világháborúban
 - 1.9.9.6. A német megszállás és a holocaust Magyarországon
 - 1.9.10.7. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
 - 1.9.9.7. A szovjet felszabadítás és megszállás
 - 1.9.9.8. A határon túli magyarság sorsa
 - 1.9.9.9. A kommunista diktatúra kiépítése és működése
 - 1.9.9.10. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
 - 1.9.9.11. A Kádár-rendszer jellege, jellemzői
 - 1.9.9.12. A rendszerváltozás
- 1.9.10. A jelenkor
 - 1.9.10.1. A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztszovjet rendszerek problémái
 - 1.9.10.2. Az európai integráció története
 - 1.9.10.3. A „harmadik világ”
 - 1.9.10.4. Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés
 - 1.9.10.5. A globális világ kihívásai és ellentmondásai
- 1.9.11. A mai magyar társadalom és életmód
 - 1.9.11.1. Alapvető állampolgári ismeretek
 - 1.9.11.2. Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban

- 1.9.11.3. A magyarországi romák
- 1.9.11.4. A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság
- 1.9.11.5. Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások

2. IDEGEN NYELV

2.1. Angol

- 2.1.1. Személyes vonatkozások, család
- 2.1.2. Ember és társadalom
- 2.1.3. Környezetünk
- 2.1.4. Az iskola
- 2.1.5. A munka világa
- 2.1.6. Életmód
- 2.1.7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
- 2.1.8. Utazás, turizmus
- 2.1.9. Tudomány és technika

2.2. Német

- 2.2.1. Személyes vonatkozások, család
- 2.2.2. Ember és társadalom
- 2.2.3. Környezetünk
- 2.2.4. Az iskola
- 2.2.5. A munka világa
- 2.2.6. Életmód
- 2.2.7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
- 2.2.8. Utazás, turizmus
- 2.2.9. Tudomány és technika

3. TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

3.1. Biológia

- 3.1.1. Bevezetés a biológiába
 - 3.1.1.1. A biológia tudománya
 - 3.1.1.2. Az élet jellemzői
 - 3.1.1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek
- 3.1.2. Egyed alatti szerveződési szint
- 3.1.3. Szervetlen és szerves alkotóelemek
 - 3.1.3.1. Az anyagszere folyamatok
 - 3.1.3.2. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
- 3.1.4. Az egyed szerveződési szintje
 - 3.1.4.1. Nem sejtrendszer
 - 3.1.4.2. Önálló sejtek
 - 3.1.4.3. Többsejtűség
 - 3.1.4.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- 3.1.5. Az emberi szervezet
 - 3.1.5.1. Homeosztázis
 - 3.1.5.2. Kültakaró
 - 3.1.5.3. A mozgás
 - 3.1.5.4. A táplálkozás
 - 3.1.5.5. A légzés
 - 3.1.5.6. Az anyagszállítás
 - 3.1.5.7. A kiválasztás

- 3.1.5.8. A szabályozás
- 3.1.5.9. Szaporodás és egyedfejlődés
- 3.1.6. Egyed feletti szerveződési szintek
 - 3.1.6.1. Populáció
 - 3.1.6.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
 - 3.1.6.3. Bioszféra
 - 3.1.6.4. Ökoszisztéma
- 3.1.7. Öröklődés, változékonyság, evolúció
 - 3.1.7.1. Molekuláris genetika
 - 3.1.7.2. Mendeli genetika
 - 3.1.7.3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok
 - 3.1.7.4. A bioszféra evolúciója

3.2. Fizika

- 3.2.1. Mechanika
 - 3.2.1.1. Newton törvényei
 - 3.2.1.2. Pontszerű és merev test egyensúlya
 - 3.2.1.3. Mozgásfajták
 - 3.2.1.4. Munka, energia
 - 3.2.1.5. A speciális relativitáselmélet elemei
- 3.2.2. Termikus kölcsönhatás
 - 3.2.2.1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
 - 3.2.2.2. Hőtágulás
 - 3.2.2.3. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
 - 3.2.2.4. Az ideális gáz kinetikus modellje
 - 3.2.2.5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
 - 3.2.2.6. Kalorimetria
 - 3.2.2.7. Halmazállapot-változások
 - 3.2.2.8. A termodinamika II. főtétele
- 3.2.3. Elektromos és mágneses kölcsönhatás
 - 3.2.3.1. Elektromos mező
 - 3.2.3.2. Egyenáram
 - 3.2.3.3. Az időben állandó mágneses mező
 - 3.2.3.4. Az időben változó mágneses mező
 - 3.2.3.5. Elektromágneses hullámok
 - 3.2.3.6. A fény mint elektromágneses hullám
- 3.2.4. Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás
 - 3.2.4.1. Az anyag szerkezete
 - 3.2.4.2. Az atom szerkezete
 - 3.2.4.3. Az atommagban lejátszódó jelenségek
 - 3.2.4.4. Sugárvédelem
 - 3.2.4.5. Elemi részek
- 3.2.5. Gravitáció, csillagászat
 - 3.2.5.1. A gravitációs mező
 - 3.2.5.2. Csillagászat
- 3.2.6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
 - 3.2.6.1. A fizikatörténet fontosabb személyiségei
 - 3.2.6.2. Felfedezések, találmányok, elméletek

3.3. Földrajz

- 3.3.1. Térképi ismeretek

- 3.3.1.1. A térképi ábrázolás
- 3.3.1.2. Térképi gyakorlatok
- 3.3.1.3. Az úrtérképezés
- 3.3.2. Kozmikus környezetünk
 - 3.3.2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
 - 3.3.2.2. A Nap és kísérői
 - 3.3.2.3. A Föld és mozgásai
 - 3.3.2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában
- 3.3.3. A geoszférák földrajza
 - 3.3.3.1. A közetburok
 - 3.3.3.2. A levegőburok
 - 3.3.3.3. A vízburok földrajza
 - 3.3.3.4. A talaj
 - 3.3.3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
- 3.3.4. A földrajzi övezetesség
 - 3.3.4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
 - 3.3.4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
 - 3.3.4.3. A forró övezet
 - 3.3.4.4. Mérsékelt övezet
 - 3.3.4.5. A hideg övezet
 - 3.3.4.6. A függőleges földrajzi övezetesség
- 3.3.5. A népesség- és településföldrajz
 - 3.3.5.1. A népesség földrajzi jellemzői
 - 3.3.5.2. A települések földrajzi jellemzői
- 3.3.6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
 - 3.3.6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
 - 3.3.6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
 - 3.3.6.3. A világ élelmiszer-gazdaságának jellemzői és folyamatai
 - 3.3.6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
 - 3.3.6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
- 3.3.7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok
 - 3.3.7.1. A világgazdasági pólusok
 - 3.3.7.2. A világgazdaság peremterületei
 - 3.3.7.3. Egyedi szerepkörű ország csoportok és országok
- 3.3.8. Magyarország földrajza
 - 3.3.8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalom-földrajzi sajátosságai
 - 3.3.8.2. Magyarország természeti adottságai
 - 3.3.8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
 - 3.3.8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
 - 3.3.8.5. Hazánk nagyrégióinak természet- és társadalom-földrajzi képe
 - 3.3.8.6. Magyarország környezeti állapota
- 3.3.9. Európa regionális földrajza
 - 3.3.9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
 - 3.3.9.2. Európa általános társadalom-földrajzi képe
 - 3.3.9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai
 - 3.3.9.4. Észak-Európa
 - 3.3.9.5. Nyugat-Európa
 - 3.3.9.6. Dél-Európa

- 3.3.9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalom-földrajzi képe
- 3.3.9.8. Kelet-Európa természet- és társadalom-földrajzi vonásai
- 3.3.10. Európán kívüli földrészek földrajza
 - 3.3.10.1. A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe
 - 3.3.10.2. Ázsia
 - 3.3.10.3. Ausztrália és Óceánia
 - 3.3.10.4. Afrika általános földrajzi képe
 - 3.3.10.5. Amerika
- 3.3.11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
 - 3.3.11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai
 - 3.3.11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
 - 3.3.11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

3.4. Informatika

- 3.4.1. Információs társadalom
 - 3.4.1.1. A kommunikáció
 - 3.4.1.2. Információ és társadalom
- 3.4.2. Informatikai alapismeretek – hardver
 - 3.4.2.1. Jelátalakítás és kódolás
 - 3.4.2.2. A számítógép felépítése
- 3.4.3. Informatikai alapismeretek – szoftver
 - 3.4.3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai
- 3.4.4. Szövegszerkesztés
 - 3.4.4.1. A szövegszerkesztő használata
 - 3.4.4.2. Szövegszerkesztési alapok
 - 3.4.4.3. Szövegjavítási funkciók
 - 3.4.4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben
- 3.4.5. Táblázatkezelés
 - 3.4.5.1. A táblázatkezelő használata
 - 3.4.5.2. A táblázatok felépítése
 - 3.4.5.3. Adatok a táblázatokban
 - 3.4.5.4. Táblázatformázás
 - 3.4.5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok
 - 3.4.5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel
- 3.4.6. Adatbázis-kezelés
 - 3.4.6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
 - 3.4.6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata
 - 3.4.6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
 - 3.4.6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok
- 3.4.7. Információs hálózati szolgáltatások
 - 3.4.7.1. Kommunikáció az Interneten
 - 3.4.7.2. Weblap készítés
- 3.4.8. Prezentáció és grafika
 - 3.4.8.1. Prezentáció (bemutató)
 - 3.4.8.2. Grafika
- 3.4.9. Könyvtárhasználat
 - 3.4.9.1. Könyvtárak
 - 3.4.9.2. Dokumentumok
 - 3.4.9.3. Tájékoztató eszközök

- 3.4.10. Algoritmizálás, adatmodellezés, programozási ismeretek (csak emelt szinten)
 - 3.4.10.1. Elemi és összetett adatok, állomány-szervezés, relációs adatstruktúrák
 - 3.4.10.2. Elemi algoritmusok típusfeladatokra
 - 3.4.10.3. Rekurzió
 - 3.4.10.4. A programkészítés, mint termék-előállítási folyamat
 - 3.4.10.5. Számítógép a matematikában, a természet- és társadalomtudományi tantárgyakban
- 3.4.11. A programozás eszközei (csak emelt szinten)
 - 3.4.11.1. Algoritmus-leíró eszközök
 - 3.4.11.2. Programozási nyelv
 - 3.4.11.3. Programfejlesztői környezet

3.5. Kémia

- 3.5.1. Általános kémia
 - 3.5.1.1. Atomszerkezet
 - 3.5.1.2. Kémiai kötések
 - 3.5.1.3. Molekulák, összetett ionok
 - 3.5.1.4. Anyagi halmazok
 - 3.5.1.5. Kémiai átalakulások
- 3.5.2. Szervetlen kémia
 - 3.5.2.1. Hidrogén
 - 3.5.2.2. Nemesgázok
 - 3.5.2.3. Halogénelemek és vegyületeik
 - 3.5.2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
 - 3.5.2.5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
 - 3.5.2.6. A szénsoport elemei és vegyületeik
 - 3.5.2.7. Fémek
- 3.5.3. Szerves kémia
 - 3.5.3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői
 - 3.5.3.2. Szénhidrogének
 - 3.5.3.3. Halogéntartalmú szénhidrogének
 - 3.5.3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - 3.5.3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
 - 3.5.3.6. Szénhidrátok
 - 3.5.3.7. Fehérjék
 - 3.5.3.8. Nukleinsavak
 - 3.5.3.9. Műanyagok
 - 3.5.3.10. Energiagazdálkodás
- 3.5.4. Kémiai számítások
 - 3.5.4.1. Az anyagmennyiség
 - 3.5.4.2. Gázok
 - 3.5.4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
 - 3.5.4.4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
 - 3.5.4.5. Termokémia
 - 3.5.4.6. Kémiai egyensúly
 - 3.5.4.7. Kémhatás
 - 3.5.4.8. Elektrokémia

3.6. Matematika

- 3.6.1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
 - 3.6.1.1. Halmazok

- 3.6.1.2. Matematikai logika
- 3.6.1.3. Kombinatorika
- 3.6.1.4. Gráfok
- 3.6.2. Számelmélet, algebra
 - 3.6.2.1. Alapműveletek
 - 3.6.2.2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - 3.6.2.3. Racionális és irracionális számok
 - 3.6.2.4. Valós számok
 - 3.6.2.5. Hatvány, gyök, logaritmus
 - 3.6.2.6. Betűkifejezések
 - 3.6.2.7. Arányosság
 - 3.6.2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek
 - 3.6.2.9. Középértékek, egyenlőtlenségek
- 3.6.3. Függvények, az analízis elemei
 - 3.6.3.1. A függvény
 - 3.6.3.2. Egyváltozós valós függvények
 - 3.6.3.3. Sorozatok
 - 3.6.3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei
- 3.6.4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria
 - 3.6.4.1. Elemi geometria
 - 3.6.4.2. Geometriai transzformációk
 - 3.6.4.3. Síkbeli és térbeli alakzatok
 - 3.6.4.4. Vektorok síkban és térben
 - 3.6.4.5. Trigonometria
 - 3.6.4.6. Koordináta geometria
 - 3.6.4.7. Kerület, terület
 - 3.6.4.8. Felszín, térfogat
- 3.6.5. Valószínűség-számítás, statisztika
 - 3.6.5.1. Leíró statisztika
 - 3.6.5.2. A valószínűség-számítás elemei

9.7 Szakmai vizsga a szakmunkás évfolyamok végén

A részletes vizsgakövetelményeket a vizsga részeire, tartalmára és értékelésére vonatkozóan a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye tartalmazza.

9.8 Szakmai vizsga

A szakmai vizsgáztatás általános szabályait jelenleg a 26/2006. NKÖM rendelet határozza meg.

Szakmai vizsgát az érettségi vizsga letétele után végzett szakképzés befejezése után lehet tenni. A szakképzés befejezése után szakmunkás végzettség szerezhető.

9.9 Központilag végrehajtott mérések

Iskolánk számos központilag végrehajtott mérésben vett részt, amelyeknek célja többek között:

- a végzett munka eredményességének megállapítása,
- az eltelt időszak eszközfejlesztésének kontrollálása,
- az iskola képzési irányának helyzetelemzése,
- a tanulók munkájának értékelése, elemzése, felmérés (adatlap kitöltése) útján (pl.: a folytatandó kompetencia-mérés alapján). Ennek mintájára folytatjuk a mérést a gimnázium 11. évfolyamán a 2010/2011-es tanévben.
- A felmérésekben - eddig is és várhatóan ezután is - az érdekeltek aktívan közreműködtek, illetve közreműködnek.

10. Konduktív nevelési program

Minden tanév kezdete előtt – augusztus 21-e és 31-e között – a konduktorok elkészítik a Konduktív nevelési programot egyénre vagy kiscsoportra szabottan. A programot a mozgásnevelési órák keretein belül valósítjuk meg a 2010/2011-es tanévben is.

A konduktív nevelés céljai:

- a pre-, peri-, vagy postnatális károsodás következtében központi idegrendszeri sérültté vált személyek, illetve a spiromotorikus és perifermotorikus diszfunkciók szakszerű ellátása, rehabilitációja, felkészítése az önálló életvitelre, társadalmi alkalmazkodásra;
- a diszfunkciót ortofunkcióssá tenni, azaz a helyes koordinált működés elérése, illetve megőrzése a cél

A konduktív nevelés feladatai:

- a kitűzött – fenti célok eléréséhez – feladatok megtervezése;
- a feladatok aktív végrehajtása rávezetéssel;
- a tanultak alkalmazása, gyakoroltatása;
- önálló gyakorlatok (ha lehetséges) bemutatása

A feladatok megoldásával el szeretnénk érni:

- szenzoros, motoros, értelmi, érzelmi területek komplex fejlesztését;
- a tanulók felkészítését az otthoni (kollégiumi) feladatok gyakorlására önálló vagy segítővel támogatva.

A konduktív nevelés eszközei:

A mozgásnevelési órák speciális bútorzatát és eszközeit a szakemberek bevonásával állapítottuk meg és szereztük be.

Az eszközfejlesztés szinte folyamatosan szükséges, mert csak így érhető el a tanulók szakszerű ellátása.

A konduktív fejlesztés értékelése:

A fejlesztési program teljesítésének egymásra épülő láncszemeit a konduktorok havonta értékelik írásban, de érdemjegyként az értékelés csak a tanév közepén és végén jeleníthető meg.

Tartós hiányzás esetén az egyéni program módosításra kerül, és az értékelés is csak az elvégzett munka teljesítése alapján végezhető el. Az egyéni célok, és feladatok minden esetben a tanulók előtt ismertetésre kerül és a szülők (gondozók, nevelők) előtt is ismert (betekinthetnek a programba).

11. Fejlesztőpedagógiai program

A fejlesztőpedagógia célja:

Azon tanulók megsegítése, akik a tanítás és tanulás folyamatában elakadtak SNI, hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet, roma származás, tanulási nehézség vagy zavar, beilleszkedési és/vagy magatartás problémák miatt.

Fejlesztőpedagógia feladata:

Tevékenység folyamat

- A tanulási zavarra vonatkozó szakértői papíron leírt diagnózis közös értelmezése, rendszerezése,
- Diagnosztizáló felmérés tanév elején,
- Fejlesztési terv készítése formatív jelleggel,
- Terápia,
- Állapotfelmérés negyedéves ciklusokban,
- Célok újrafogalmazása,
- Év végén szummatív jellegű értékelés

Fejlesztőpedagógiai tevékenység kapcsolati rendszere:

A gyerekek optimális fejlődése és a tanórán való aktív és megsegített részvétele érdekében kapcsolattartás:

- szaktanárokkal,
- mentorral,
- osztályfőnővel,
- iskolavezetőséggel,
- ellátó intézményekkel.

D. Mellékletek

1. sz. Melléklet

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység részletes programja

2. sz. Melléklet

Közösségi szolgálat részletes programja